

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Responsabilitatea și conștientizarea în mediul școlar - Prof. dr. Oltean Sabina Larisa	3
Importanța activităților educative în parteneriat cu părinții – serbările școlare – Prof. înv. primar Muntean Daniela	6
Toamna în culori – Prof. Maniu Daniela Mălina	8
Proiect eTwining „Stem whith Pete is really great” la grupa mare Albinuțele – Prof. Huștiuc Nicoletta	9
Dezvoltarea gândirii creative în educația timpurie – Prof. înv. preșcolar Morar Cristina Adriana	12
Educația și creativitatea: o perspectivă dublă (studiu de specialitate) – Prof. înv. preșcolar Stoian Amalia	14
Activitate STEAM – Prin zarea albastră - Prof. înv. preșcolar Rus Nicoleta Livia, prof. înv. preșcolar Suciu Veronica	17
Programa activității opționale „Să descoperim lumea prin experimente!” – Prof. înv. preșcolar Urieșu Mihaela, prof. înv. preșcolar Maierescu Oana	21
Aplicații ale metodei reducerii la absurd – Prof. Bălănoiu Georgiana - Maria	27
Care este „beneficiul” pe care îl au elevii la orele de matematică după aplicarea reperelor metodologice? – Prof. Bogdan- Todică Iulia	30
Cariera didactică – studiu de specialitate – Prof. Dăncău Monica-Adriana	35
Strategii de utilizare a tehnologiilor în educația timpurie antepreșcolară – Prof. înv. preșcolar Avădăni Cristina	37
Proiect de activitate integrată – Prof. înv. preșcolar Bălșan Paraschiva, Bușnea Ana Camelia	40
Săptămâna toleranței. Exemple de bune practici – Prof. Breaz Adriana, prof. Ferchian Adriana-Ofelia	43

Rolul platformelor educaționale în școala românească – Prof. înv. preșcolar Dumitru Georgeta Mariana **46**

Importanța activităților practice la preșcolari – Prof. înv. preșcolar Dușa Adriana-Elena **48**

Școala online – între necesitate și progres (studiu de specialitate) – Prof. înv. preșcolar Gavrilă Ana-Maria **50**

RESPONSABILITATEA ȘI CONȘTIENTIZAREA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof.dr. Oltean Sabina Larisa, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Diversitatea biologică, culturală, etnică sau socială modelează inclusiv modul în care percepem asumarea responsabilității. Educația în acest sens ar trebui să debuteze în cadrul familiei, prin alocarea de către părinți a unor activități simple pentru copii: colectarea deșeurilor, ordonarea obiectelor din cameră, gătitul alături de părinți, participarea la treburile casnice, explicându-le rolul pe care îl au în realizarea cu succes a unei sarcini. Un copil educat cu accent pe responsabilitate va privi această valoare morală ca pe un principiu de bază în viața sa ulterioară. Pe măsură ce crește, statul, școala și comunitatea din care face parte elevul vor sprijini consolidarea acestui principiu.

Responsabilitatea, în accepțiunea sa largă, este definită ca o obligație a unei persoane de a răspunde pentru acțiunile sale și de a suporta consecințele funcției sau poziției ocupate, putând implica atât recompensă, cât și sancțiune. Este, de asemenea, îndatorirea atribuită cuiva de o autoritate, persoana respectivă având obligația să răspundă pentru acțiunile sale.

Din perspectivă juridică, răspunderea înseamnă obligația de a compensa prejudiciul cauzat, fie prin neexecutarea unui contract (răspundere contractuală), fie prin încălcarea obligației generale de a nu dauna altora, fie prin intermediul obiectelor aflate în custodia sa, fie din cauza persoanelor de care este responsabil (răspundere subordonată).

Responsabilitatea socială a educației poate fi abordată din două perspective:

- a) responsabilitatea socială a învățământului: formularea obiectivelor, profilul și conținutul învățământului, metode de predare și interacțiuni cu elevii, activități extrașcolare etc.;
- b) responsabilitatea socială a educației extrașcolare prin parteneriate între actorii interesați de educație, educație continuă, corelarea formării cu piața muncii și integrarea absolvenților în câmpul muncii, evaluări externe etc.

Responsabilitatea autorităților în educație

Statul român trebuie să dezvolte un cadru general pentru manifestarea responsabilității în relația cu școala, respectând, în primul rând, prevederile Legii Educației: accesul gratuit, garantat și echitabil la educație, indiferent de statutul social, apartenența etnică sau religioasă. Un sistem de responsabilitate publică bine structurat poate atrage experți, evaluatori profesioniști, consilieri și alte persoane a căror expertiză contribuie la inițierea și dezvoltarea spiritului de conștientizare și responsabilitate. Acest lucru nu înseamnă că autoritățile sunt scutite de propriile responsabilități.

Elevul, fiind produsul comun al familiei și al instituțiilor publice, necesită o abordare colaborativă între cadrele didactice și reprezentanți ai autorităților locale, agenți economici locali, părinți, asociații, organizații non-guvernamentale, administrația școlară locală și națională, precum și serviciile sociale și medicale, dezvoltare comunitară, voluntariat, biserică etc. Responsabilitățile comune stimulează membrii grupului și previn neglijarea unora de către ceilalți. Deși un sistem public de responsabilitate bine structurat poate avea costuri inițiale mai ridicate, pe termen lung, raportul cost – beneficii va evolua favorabil.

În percepția generală, se consideră că statul este singurul responsabil pentru toate problemele învățământului, de la lipsa încălzirii în școli, mobilier și echipamente didactice, până la insuficiența laboratoarelor sau lipsa abilităților sociale la elevi. Însă responsabilitatea nu aparține exclusiv statului, școlii sau comunității locale.

Educația ar trebui să fie privită ca o responsabilitate socială esențială, chiar un element de securitate națională, deoarece o populație bine educată și informată reprezintă o forță de stabilitate capabilă să distingă adevărul de dezinformare, să reziste manipulării și să fie pregătită pentru orice situație. Pentru o societate puternică și echilibrată, o soluție viabilă ar fi colaborarea între stat, școală și comunitate.

Responsabilitatea meseriei de profesor derivă din influența considerabilă pe care un cadru didactic o are asupra elevilor și rolul decisiv pe care acesta îl exercită asupra viitorului unei națiuni.

Încă de la vârste fragede, un bun profesor face mai mult decât să transmită informații, el îi învață pe elevi cum să-și caute și să obțină singuri informațiile necesare, cum să se adapteze și să găsească soluții la problemele întâlnite, valorificându-le aptitudinile individuale.

Educația de calitate presupune implicare activă, empatie și dăruire. Nu este suficient ca un profesor să își urmeze planificarea curriculară; esențial este modul în care elevii înțeleg și aplică cunoștințele în situații reale, gândind critic și adaptându-se. O abordare didactică adaptată nevoilor elevilor, care să țină cont de starea lor psihologică și socială, va avea efecte benefice pe termen lung. Actul educativ poate fi considerat o recompensă a responsabilității. Prin predare, elevii pot învăța noțiuni, fapte, reguli, valori morale, tehnici etc, însă educarea elevilor nu este posibilă decât prin aplicarea tuturor acestora în practică, în contexte adecvate, în care ei să învețe să le aplice, să le folosească, dezvoltându-și astfel propria personalitate. Predarea este doar unealta prin care se reușește educarea elevilor și depinde foarte mult de profesor, de modul în care acesta abordează predarea, de stilul de lucru individual, de implicarea fiecăruia.

A educa este o șansă pe care o are fiecare profesor de a influența viitorul prin formarea și modelarea caracterelor, șansă care trebuie privită cu responsabilitate și asumată în procesul didactic (Buzilă, 2021). Măsura în care fiecare cadru didactic reușește să profite de această șansă și să își pună amprenta asupra personalității educabililor depinde de profesionalismul și de implicarea fiecăruia, dar în mod deosebit de chemarea, de vocația pe care acesta o are, de calitățile individuale și sentimentele care îl ghidează în meseria de profesor.

În contextul aplicabilității noțiunilor teoretice și al conștientizării acțiunilor, programele de educație pentru sănătate și educație ecologică marchează pentru elevi, profesori și comunitatea locală deopotrivă, ideea responsabilizării. Cunoaștem prea bine că degradările mediului înconjurător (efectul de seră, reducerea biodiversității, diverse tipuri de poluare) sunt ireversibile. Omul devine responsabil față de generațiile viitoare abia când observă că acțiunile sale nu mai sunt compatibile cu permanența unei vieți cu adevărat umane pe pământ. Astfel, activitățile de conștientizare, de informare a elevilor privind schimbările climatice, degradarea biosferei sau criza epuizării resurselor naturale, așa cum sunt cele desfășurate în cadrul proiectelor Leaf, Eco-Schools, Harta Reciclării, Ecotic, Let's do it Romania, etc., ar putea să trezească în mințile acestora nevoia unei schimbări, o conștientizare a realității și a dorinței de schimbare în bine. La rândul lor, elevii responsabili vor încerca să informeze alte persoane din cercul familial, apropiat, precum și comunitatea locală.

Responsabilitatea părinților în educație

Orice sistem de educație devine incapabil, dintr-o anumită perspectivă, dacă se confruntă cu indiferența sau cu opoziția părinților. Părinții sunt juridic responsabili pentru educația copiilor lor. Învățământul este doar o componentă a educației copilului; o mare parte din aceasta se desfășoară în afara școlii. La nivelul fiecărei instituții de învățământ există și ar trebui să funcționeze *Consiliul părinților*, o structură fără personalitate juridică, reglementată prin regulament, care nu colectează fonduri sau cotizații și nu are buget de venituri și cheltuieli.

Atât consiliul reprezentativ al părinților, cât și asociațiile de părinți, prezintă conform articolului 186 din Ordinul 5079/2016 privind regulamentul de desfășurare al consiliului de părinți la nivelul unităților de învățământ, o serie de responsabilități dintre care subliniem:

- a) propunerea către unitățile de învățământ a unor discipline și domenii care să se studieze prin curriculumul la decizia școlii, inclusiv din oferta națională;
- b) sprijinirea de parteneriate educaționale între unitățile de învățământ și instituțiile/organizațiile cu rol educativ din comunitatea locală;
- c) susținerea unităților de învățământ în derularea programelor de prevenire și de combatere a absenteismului și a violenței în mediul școlar;
- d) promovarea imaginii unității de învățământ în comunitatea locală;

- e) conservarea, promovarea și cunoașterea tradițiilor culturale specifice minorităților în plan local, de dezvoltarea multiculturalității și a dialogului cultural;
- f) susținerea unității de învățământ în organizarea și desfășurarea tuturor activităților;
- g) susține conducerea unității de învățământ în organizarea și în desfășurarea consultațiilor cu părinții, tutorii sau susținătorii legali, pe teme educaționale;
- h) colaborarea cu instituțiile publice de asistență socială/educațională specializată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului, cu organele de autoritate tutelară sau cu organizațiile nonguvernamentale cu atribuții în acest sens, în vederea soluționării situației elevilor care au nevoie de ocrotire;
- i) susținerea unității de învățământ în activitatea de consiliere și orientare socioprofesională sau de integrare socială a absolvenților;
- j) propunerea de măsuri pentru școlarizarea elevilor din învățământul obligatoriu și încadrarea în muncă a absolvenților;
- k) implicarea directă în derularea activităților din cadrul parteneriatelor ce se derulează în unitatea de învățământ, la solicitarea cadrelor didactice;
- l) sprijinirea conducerii unității de învățământ în asigurarea sănătății și securității elevilor;

Crearea unui spectru larg de oportunități de implicare a părinților în activitățile școlii este un indicator al deschiderii și al profesionalismului angajaților. Diriginții de clasă, profesorii și administrația sunt cei care decid asupra aplicării celor mai eficiente instrumente în acest scop. Principalele activități care facilitează implicarea părinților pot fi: activitățile extracurriculare și excursiile, activitățile legate de îmbunătățirea condițiilor, dotarea cu echipament, adunările părinților pe clase. Aportul părinților în desfășurarea actului didactic este esențială pentru îmbunătățirea condițiilor prezente.

Consiliul elevilor ar trebui să fie o altă entitate funcțională la nivelul fiecărei școli, pentru ca interesele și drepturile elevilor să fie respectate. Acesta poate transmite consiliului de administrație, directorului/directorului adjunct și consiliului profesoral, punctul de vedere al elevilor referitor la problemele de interes pentru aceștia, pot iniția anumite activități extrașcolare, evenimente culturale, concursuri, competiții, cauze umanitare, proiecte educative (conform articolului 41, Secțiunea III, din Ordinul 4742/2016 privind regulamentul de desfășurare al consiliului elevilor). **Membrii Consiliului elevilor la nivelul școlii**, aleși prin vot secret, democratic și liber exprimat, **au responsabilitatea** de a-i reprezenta pe colegii lor, astfel încât orice problemă descoperită la nivelul de elev, să poată fi percepută la aceeași intensitate și de către consiliul de administrație al școlii, aducându-se soluțiile cele mai bune.

Responsabilitatea partenerilor în educație

Parteneriatul educațional presupune colaborarea între categorii variate de entități, având ca scop identificarea și satisfacerea nevoilor școlare și ale elevilor. Într-o economie de piață, parteneriatul între școli și agenți economici trebuie să găsească un echilibru comun. De regulă, agenții economici sunt interesați de forță de muncă tânără, iar școlile beneficiază de extinderea curriculumului prin colaborări de acest tip.

Prin urmare, administrațiile școlare și autoritățile locale nu pot asuma integral responsabilitatea educației. Implicarea părinților, a elevilor și a comunității locale de afaceri este esențială în desfășurarea procesului educațional.

Bibliografie

1. Popescu, V. S. Responsabilitatea socială a educației, în Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Litere și Științe Sociale, Nr.1/2011;
2. Baran- Pescaru, A., Parteneriat în educație, Editura Aramis, București, 2004;
3. Lise Bourbeau, Despre angajament, responsabilitate și culpabilitate, Editura Ascendent, București, 2013;
4. Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar din 31.08.2016 – ordinul Ordinul 4742/2016 privind regulamentul de desfășurare al consiliului elevilor

și Ordinul 5079/2016 privind regulamentul de desfășurare al consiliului de părinți la nivelul unităților de învățământ, următoarele responsabilități.

Resurse online

1. proform.sns.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-pentru-dezvoltarea-unui-management-institutional-antreprenorial-de-calitate-in-scoli-defavorizate/parteneriatul-in-educatie
2. www.itsybitsy.ro/intre-scoala-si-acasa-cine-este-responsabil-de-educatia-copilului/
3. www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/Responsabilitate-pentru-educatie.pdf
4. culturaineducatie.ro/parteneri-si-parteneriate/
5. www.dictionarroman.ro/?c=responsabilitate

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE ÎN PARTENERIAT CU PĂRINȚII -SERBĂRILE ȘCOLARE-

Prof. înv. primar Muntean Daniela, Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Tiur-Blaj

Colaborarea între școală și familie este esențială pentru dezvoltarea armonioasă și educația eficientă a elevilor. Activitățile educaționale realizate în parteneriat cu părinții reprezintă o modalitate prin care părinții sunt implicați activ în procesul educațional al copiilor lor. Aceste activități pot varia de la întâlniri informale până la proiecte comune, având un impact semnificativ asupra dezvoltării elevilor, a relației dintre familie și școală și asupra comunității educaționale în ansamblu.

Această colaborare se poate transpune într-un parteneriat, parteneriat între părinți și școală care contribuie la crearea unui mediu educațional mai eficient și mai susținător. În cadrul acestui parteneriat, părinții pot sprijini procesul educativ prin diferite activități, cum ar fi participarea la întâlniri, susținerea temelor acasă, organizarea de evenimente școlare sau participarea la activități extracurriculare. De asemenea, părinții pot furniza școlii informații valoroase despre nevoile și interesele elevilor, contribuind astfel la adaptarea metodelor didactice.

Una dintre activitățile educaționale la care părinții pot participa și la care își pot aduce contribuția sunt serbările școlare .

Serbările școlare reprezintă un moment important în viața elevilor, dar și în relația dintre școală și familie. Aceste evenimente nu sunt doar momente de celebrare, ci și oportunități educaționale esențiale pentru dezvoltarea copiilor. Participarea părinților la serbările școlare joacă un rol crucial în consolidarea parteneriatului între aceștia și cadrele didactice. . Părinții care sunt activ implicați în organizarea sau la spectacolul serbărilor pot observa progresul copiilor lor, pot înțelege mai bine stilurile de învățare ale acestora și pot contribui la succesul evenimentului. Prin urmare, serbările școlare devin o activitate educațională importantă în contextul colaborării școală-familie, contribuind la dezvoltarea socială, emoțională și educativă a elevilor.

Serbările școlare sunt evenimente care aduc elevii, cadrele didactice și părinții într-un cadru festiv, de obicei organizate cu ocazia sărbătorilor de iarnă (Crăciunul, Anul Nou, Ziua Mamei, 1 Iunie), sfârșitului de an școlar sau alte ocazii speciale. Aceste activități sunt o modalitate de a celebra realizările elevilor și de a le oferi ocazia să își exprime creativitatea. De asemenea, ele sunt o oportunitate pentru elevi de a învăța să lucreze în echipă, să își dezvolte abilități de comunicare și să-și exprime sentimentele în fața unui public.

Multe școli încurajează implicarea părinților în planificarea și organizarea serbărilor. Aceștia pot ajuta la realizarea decorurilor, la pregătirea scenariilor pentru spectacolele elevilor sau chiar la susținerea unor activități artistice, muzicale sau de dans. Implicarea părinților în aceste activități contribuie la dezvoltarea unui sentiment de comunitate și la întărirea legăturii dintre părinți și educatori.

Serbările școlare sunt un prilej ideal pentru ca părinții să interacționeze cu profesorii într-un cadru informal. Aceste evenimente permit părinților să vadă în mod direct modul în care copiii lor se dezvoltă, dar și să stabilească o comunicare mai strânsă cu cadrele didactice. Discuțiile care au loc înainte și după serbare contribuie la o mai bună înțelegere a nevoilor educaționale ale elevilor și la dezvoltarea unui plan educațional mai personalizat.

Prin intermediul serbărilor școlare se poate crea un climat pozitiv și motivant în școală. Participarea părinților, încurajarea acestora de a sprijini copiii și aprecierea acestora pentru eforturile depuse în pregătirea serbărilor sunt elemente care motivează elevii să își îmbunătățească performanțele. Mai mult decât atât, serbările contribuie la dezvoltarea unui sentiment de apartenență și de mândrie față de școală și mai ales au câteva beneficii pentru elevi și anume :

- le dezvoltă copiilor abilitățile socio-emoționale deoarece permit elevilor să-și exprime sentimentele și emoțiile într-un mod creativ, contribuind la dezvoltarea abilităților de comunicare și empatie. De asemenea, elevii învață să lucreze în echipă, să își asume responsabilități și să își gestioneze emoțiile în fața unui public.
- prin participarea la serbările școlare elevii își pot exprima opiniile și talentele iar datorită faptului că părinții și profesorii apreciază eforturile depuse de aceștia duce la creșterea stimei de sine și încrederea în propriile abilități.
- serbările sunt, de asemenea, o oportunitate pentru elevi de a-și exprima creativitatea prin cântece, poezii, dansuri sau jocuri de teatru. Aceste activități ajută la dezvoltarea abilităților artistice ale elevilor, fiind o formă de învățare informală, dar foarte eficientă.

Deși serbările școlare au multiple beneficii, există și provocări în organizarea acestora. Una dintre principalele dificultăți poate fi gestionarea timpului, mai ales în cazul în care părinții au programe încărcate. De asemenea, în unele cazuri, părinții pot avea așteptări diferite în ceea ce privește implicarea copiilor lor în evenimentele școlare, ceea ce poate crea tensiuni sau conflicte. Aceste provocări necesită o comunicare eficientă între profesori și părinți pentru a asigura succesul serbărilor.

Ca activitate educațională esențială, serbările școlare sunt foarte importante parteneriatului între școală și părinți. Aceste evenimente nu doar că sunt o oportunitate de celebrare a realizărilor elevilor, ci și un prilej de întărire a relațiilor dintre profesori și părinți. Prin implicarea activă în organizarea și participarea la serbări, părinții contribuie la dezvoltarea copiilor lor și sprijină procesul educativ într-un mod eficient și semnificativ. Serbările școlare reprezintă, așadar, o componentă vitală a educației, care contribuie la formarea unei comunități educaționale solide și unitare.

În concluzie, colaborarea între școală și părinți este fundamentală pentru succesul educațional al elevilor chiar și prin activitățile educaționale în parteneriat, cum ar fi serbările școlare. Activitățile educaționale realizate în parteneriat pot contribui semnificativ la dezvoltarea armonioasă a copiilor, îmbunătățind atât performanțele școlare, cât și relațiile dintre elevi, profesori și părinți. În ciuda provocărilor, un parteneriat solid între familie și școală poate transforma educația într-un proces mai complet și mai eficient.

Bibliografie

1. Ioniță, A. (2015). *Parteneriate școală-familie: Rolul părinților în educația copiilor*. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Popescu, M. (2018). *Serbările școlare și impactul lor asupra dezvoltării elevilor*. Revista Educație și Sociologie, 19(4), 32-39.
3. Radu, A. (2019). *Colaborarea părinți-școală: Cum să construim parteneriate educaționale eficiente*. Editura Polirom.

TOAMNA ÎN CULORI

Prof. Maniu Daniela Mălina, Liceul Tehnologic Sebeș

MOTO: „Cât timp toamna rezistă, nu am suficiente mâini, pânze și culori pentru a picta lucrurile minunate pe care le văd. ” – Vincent Van Gogh

Se spune că toamna este anotimpul tristeții, a zilelor lungi, închise și ploioase, dar și a fructelor aurii și zemoase care își împrăștie aroma în toată camera.

Acest anotimp are o bogăție de culoare, fiecare fir de iarbă sau frunză sunt pictate în curcubeie de culori calde și reci. Culoarea, indiferent de anotimp, dă viață, conturează personalitatea și trăirile umane, provoacă diferite stări de bine psihicului, sentimente și impresii. Frumusețea și bogăția anotimpului toamna se pot exprima în cuvinte, dar, cel mai ușor, prin creații plastice executate de elevi.

În acest an școlar, Consiliul Școlar al Elevilor de la Liceul Tehnologic Sebeș, a organizat un concurs cu tema „**TOAMNA ÎN CULORI**”, desfășurat în perioada 05 – 15 noiembrie 2024.

Prin realizarea acestui concurs, Consiliul Școlar al Elevilor, reprezentat de elevele Damian Ana-Maria, Cete Marina, Vârtan Denisa și Gherghe Ionela, și-a propus stimularea creativității elevilor cu ajutorul desenelor, încurajarea schimbului de idei între elevii de la gimnaziu și liceu și organizarea unei expoziții la nivelul școlii.

După cum se poate observa, nuanțele surprinse de elevi sunt: roșu intens, portocaliu cald, galben auriu, maro bogat, violet și burgund. Culoarea este cel mai important element ce stă la baza unei picturi. Culoarea poate da tonul, dispoziția, poate fi caldă, îmbietoare sau rece, distantă. Fără culoare totul este trist.

Elevii adesea își manifestă aceste percepții prin desene, picturi și diverse proiecte artistice care exprimă esența anotimpului toamna. Este întotdeauna o încântare să vezi cum elevii reușesc să surprindă natura în toată splendoare ei prin prisma propriei lor creativități și imaginații.

Pentru a recompensa munca elevilor, s-au acordat diferite premii, mențiuni și diplome de participare tuturor elevilor înscriși; sponsorul principal al proiectului fiind „**LEUL DE AUR**” din Sebeș, iar afișul a fost conceput de eleva Zămora Melisa.

Elevii au primit felicitări atât din parte colegilor lor, cât și din partea întregului colectiv de cadre didactice.

Întreaga activitate a fost coordonată de consilierul educativ prof. Suci Mihaela Florina și prof. Maniu Daniela Mălina.

PROIECT ETWINNING „STEM WITH PETE IS REALLY GREAT” LA GRUPA MARE ALBINUȚELE

Prof. Huștiuc Nicoletta, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir (ar) GPP Vinerea

*Proiectul eTwinning „Stem with Pete is Really Great”: O Aventură STEM cu Pete Motanul

Anul acesta, am avut bucuria de a lansa, alături de prietena mea Keziban Armagan din Turcia și alți parteneri dedicați din Grecia, un proiect deosebit de educație STEM numit „Stem with Pete is Really Great”, prin platforma eTwinning. Acest proiect a fost creat cu gândul de a le oferi copiilor o abordare inovatoare și captivantă a domeniilor științifice, tehnologice, inginerie și matematică (STEM), iar Pete Motanul – un personaj îndrăgit de cei mici – este ghidul nostru în această călătorie.

*Obiectivele Proiectului: Explorare STEM cu Entuziasm și Colaborare

Proiectul nostru își propune să transforme învățarea într-o experiență magică prin intermediul poveștilor și activităților care îl au în centrul atenției pe Pete Motanul. Copiii cu vârste între 4 și 10 ani sunt invitați să exploreze, alături de cadrele didactice, universul STEM prin activități adaptate nivelului lor de dezvoltare, de la matematică până la muzică, experimente și chiar introducerea în lumea fascinantă a codării.

În esență, „Stem with Pete is Really Great” este un proiect care dorește să îmbunătățească abilitățile digitale ale copiilor și profesorilor deopotrivă, punând accent pe dezvoltarea unor resurse colaborative ce pot fi utilizate și de alte comunități educaționale. Astfel, proiectul încurajează colaborarea, schimbul de idei și folosirea instrumentelor web moderne în procesul educațional.

*Activități Variate: De la Matematică la Experimente Științifice și Muzică

Folosind povestirile despre Pete Motanul, fiecare temă abordată devine mai atractivă și mai accesibilă pentru copii. Activitățile noastre variază de la probleme simple de matematică și exerciții interactive de logică, până la experimente științifice adaptate vârstei lor și momente de explorare a sunetelor și ritmurilor muzicale. Pete Motanul îi ghidează pe copii într-o lume a descoperirilor, iar cadrele didactice îi încurajează să își pună întrebări, să exploreze și să colaboreze.

Un alt punct forte al proiectului este introducerea activităților de codare pentru cei mici, un domeniu care stârnește tot mai mult interes. Învățarea noțiunilor de bază în codare la o vârstă fragedă îi ajută pe copii să își dezvolte gândirea logică și abilitățile de rezolvare a problemelor.

*Dezvoltarea Abilităților Digitale și a Creativității prin Colaborare Internațională

„Stem with Pete is Really Great” se remarcă și prin dimensiunea sa internațională, oferind copiilor ocazia de a lucra alături de colegi din alte țări și de a descoperi diversitatea culturală în timp ce învață. Un obiectiv major al proiectului este îmbunătățirea folosirii instrumentelor digitale, iar profesorii colaborează îndeaproape pentru a crea resurse educaționale interactive și captivante. Aceste materiale vor fi disponibile și altor educatori, contribuind la construirea unei rețele de resurse deschise și utile.

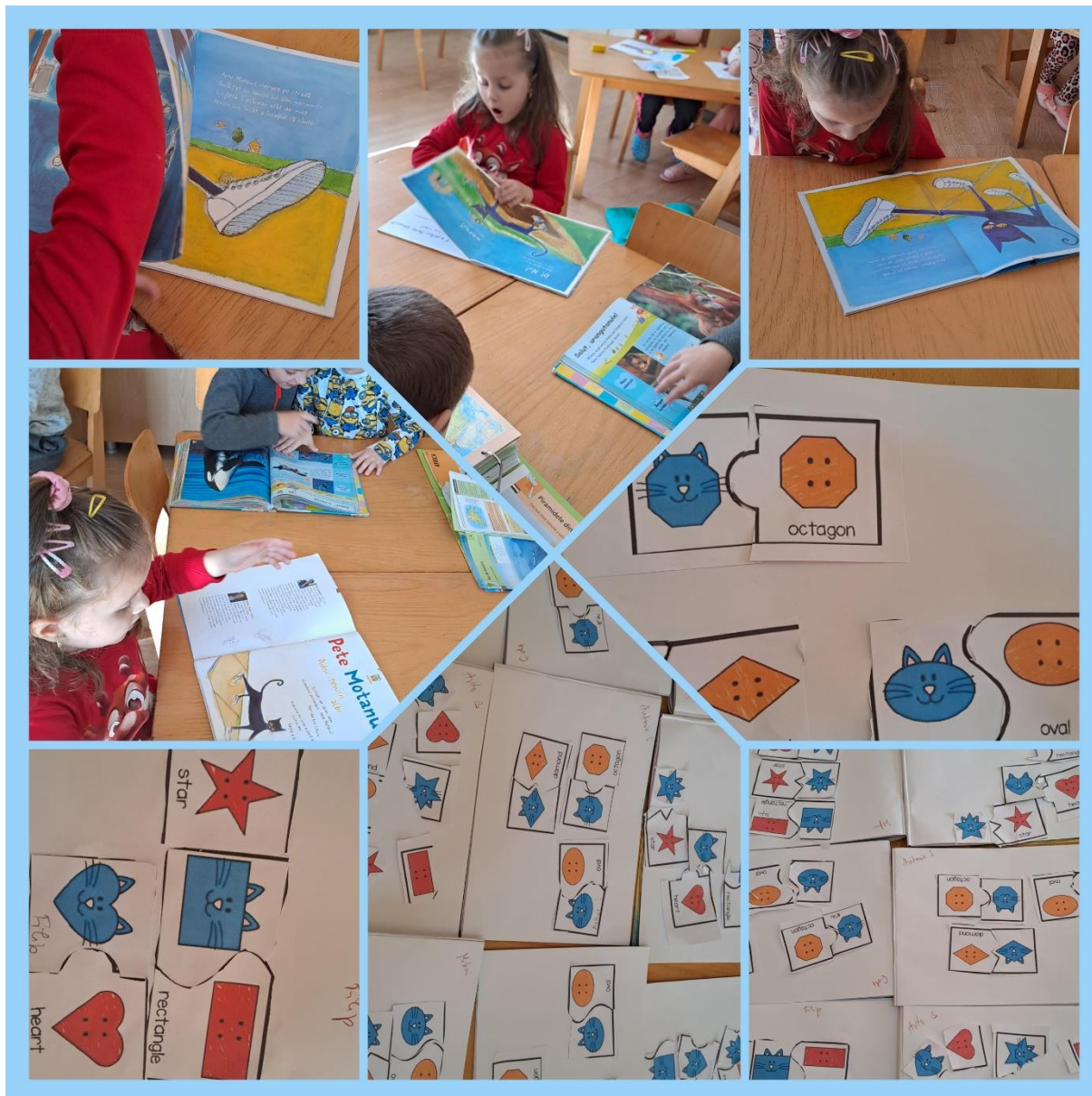
Pentru cadrele didactice, proiectul reprezintă o oportunitate de a învăța și de a experimenta împreună cu elevii folosirea unor platforme și aplicații educaționale inovatoare, care facilitează învățarea la distanță și colaborarea. Astfel, „Stem with Pete is Really Great” devine nu doar un proiect educațional, ci și un program de formare continuă, unde dascălii își îmbunătățesc abilitățile digitale și capacitatea de a integra tehnologia în activitățile zilnice.

*Concluzie: Un Proiect Inspirat pentru o Educație STEM Interactivă și Incluzivă

Prin „Stem with Pete is Really Great”, ne dorim să le oferim copiilor o fundație solidă în domeniile STEM și să le insuflăm curiozitatea și dorința de a învăța într-un mod ludic și interactiv. Totodată, acest proiect sprijină cadrele didactice să inoveze, să împărtășească idei și să contribuie la construirea unei comunități educaționale mai puternice și mai colaborative.

Cu ajutorul platformei eTwinning și al partenerilor noștri internaționali, suntem convinși că Pete Motanul va aduce zâmbete, creativitate și cunoștințe noi copiilor, transformând fiecare activitate într-o experiență memorabilă.

DEZVOLTAREA GÂNDIRII CREATIVE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. înv. preșc. Morar Cristina Adriana, G.P.N CIONEȘTI-Lic. Tehn Tara Moșilor, Albac

Creativitatea, ce stă la baza acestei abordări, este sursa unui tip de gândire valabil de la copiii de vârstă preșcolară, la echipele manageriale de vârf, aducând o nouă perspectivă asupra felului în care funcționează propria minte și o uimitoare creștere a capacității de a propune idei noi, de a găsi soluții și de a obține rezultate uimitoare.

Ca și gândirea logică, gândirea laterală reprezintă un mod de a folosi mintea, axându-se pe restructurarea acestor modele (intuiția) și determinarea unor modele noi (creativitatea).

Gândirea verticală se ocupă cu definirea și dezvoltarea modelelor conceptuale; aceste două tipuri de gândire sunt complementare. Este necesară exersarea amândurora și totuși în educație, accentul a fost pus întotdeauna în mod exclusiv pe gândirea verticală. De ce ? Deoarece de cele mai

multe ori, ea pornește de la o serie de cunoștințe anterioare, este secvențială și duce mereu la aceeași concluzie.

Gândirea laterală este un concept introdus de Edward de Bono, care se referă la abilitatea de a găsi soluții și de a aborda problemele în moduri neconvenționale. Această formă de gândire implică abilitatea de a privi o situație din perspective diferite și de a găsi soluții inovatoare. **Gândirea** laterală, în schimb, este creativă, poate haotică uneori și spontană, însă rolul ei este să ne ofere perspective și soluții multiple. Principiul esențial al gândirii laterale este acela ca orice mod particular de a privi lucrurile reprezintă doar unul dintre nenumăratele moduri posibile. Gândirea laterală caută să exploreze celelalte moduri, restructurând și rearanjând informațiile disponibile și poate fi dezvoltată de la vârste mici bazându-se pe imaginația copiilor în a găsi soluții pentru o situație dată, întrece granițele gândirii verticale, și practicând-o îi ajută să-și lărgască orizontul de posibilități în găsirea rezultatului scontat, atunci când se află în diferite "conjuncturi". Un beneficiu secundar dar important în dezvoltarea acestora este creșterea abilității de a se adapta la mediu, integrând multiple variante de răspuns eficiente. Este important să înțeleagă scopul și să analizeze eficiența soluției date. Gândirea laterală semnifică un mod de a gândi care urmărește schimbări în percepții, concepte și idei prin utilizarea unor instrumente specifice.

Prin aplicarea tehnicilor de gândire laterală, copilul este capabil să:

- rezolve probleme pe care nu le-a putut rezolva cu metode obișnuite;
- privește lucrurile din mai multe perspective;
- își dezvoltă abilitatea de a gândi altfel decât critic și analitic;
- descoperă idei noi;
- formulează răspunsuri la întrebări;
- găsește soluții în diferite situații.

Există mai multe tipuri de abilități de gândire creativă, printre care se numără: gândirea analitică, gândirea intuitivă, gândirea critică, gândirea asociativă și gândirea strategică.

Fiecare tip de abilitate aduce o contribuție unică în procesul de rezolvare a problemelor și de generare a ideilor noi, astfel:

- Gândirea analitică se referă la abilitatea de a descompune o problemă în părți componente pentru a o înțelege mai bine și a identifica soluții eficiente;
- Gândirea intuitivă include capacitatea de a lua decizii și de a rezolva probleme pe baza instinctului și al sentimentelor;
- Gândirea strategică presupune planificarea și dezvoltarea unor strategii eficiente pentru atingerea unor obiective specifice.
- Gândirea critică implică evaluarea și analiza atentă a informațiilor pentru a ajunge la concluzii logice și valabile;
- Gândirea asociativă se referă la capacitatea de a face legături între idei aparent neconectate pentru a genera soluții creative;

La preșcolari câteva dintre metodele de dezvoltare a gândirii laterale sunt:

- Brainstorming-ul are semnificația de furtună în creier, efervescență, aflux de idei;
- Învățarea prin cooperare este o metodă care implică procedee de colaborare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire: astfel, copiii lucrează împreună, uneori în perechi sau în grupuri mici pentru a rezolva aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă, pentru a crea idei noi.

-Metoda ciorchinului este o tehnică ce stimulează realizarea unor asociații de idei noi. Obiectivul aplicării acestei metode este adăugarea de noi informații la volumul de cunoștințe acumulate de copii: tehnica contribuie la organizarea reprezentărilor, exersând capacitatea copiilor de a înțelege un anumit conținut.

Activitățile educative continue și organizate în vederea stimulării și dezvoltării potențialului creativ la preșcolari vor avea următoarele obiective:

- Îmbogățirea reprezentărilor despre obiecte, fenomene și situații;
- Formarea receptivității față de probleme;
- Dezvoltarea gândirii divergente;

- Însușirea principalelor procedee imagistice;-
- Dezvoltarea imaginației reproductive;
- Cultivarea spontaneității și a independenței;
- Formarea capacității de exprimare a propriilor idei și soluții;
- Formarea receptivității pentru cooperare.

Recunoașterea diversității abilităților de gândire creativă este crucială în dezvoltarea și stimularea creativității la copii. Este important să valorificăm și să cultivăm fiecare tip de abilitate pentru a le oferi copiilor instrumentele necesare pentru a fi inovatori și inovatoare în abordarea problemelor și generarea ideilor.

Bibliografie

www.didactic.ro

www.edict.ro

EDUCAȚIA ȘI CREATIVITATEA: O PERSPECTIVĂ DUBLĂ -STUDIU DE SPECIALITATE-

Prof. inv. preșcolar Stoian Amalia, Școala Gimnazială Berbești, Jud. Vâlcea

Educația și creativitatea sunt două piloni fundamentali care modelează viitorul individului și al societății. În timp ce educația a fost văzută tradițional ca procesul de dobândire a cunoștințelor și abilităților, creativitatea este adesea considerată abilitatea de a gândi altfel, de a rezolva probleme într-un mod inovator și de a te exprima în mod unic. Ambele au roluri esențiale în dezvoltarea personală, iar în acest articol vom explora relația dintre educație și creativitate, subliniind importanța stimulării gândirii creative în cadrul educațional. Educația este adesea văzută ca un proces structurat, destinat să echipeze elevii cu abilități esențiale pentru viitor. Totuși, este tot mai evident că accentul tradițional pe memorarea mecanică și testele standardizate poate sufoca creativitatea. Sistemul educațional modern, mai ales în multe țări occidentale, se îndreaptă către abordări mai holistice care valorizează gândirea critică, rezolvarea de probleme și capacitatea de a se adapta la noi provocări. Educația creativă merge dincolo de fundamentalele cititului, scrisului și aritmeticii.

Ea presupune dezvoltarea imaginației elevilor, încurajându-i să exploreze idei noi și oferindu-le libertatea de a experimenta cu diferite forme de exprimare. Fie că este vorba despre artă, muzică, literatură sau chiar domenii precum științele și matematica, creativitatea poate fi integrată în diverse domenii, făcând învățarea mai dinamică și captivantă. Profesorii care sprijină elevii să gândească critic, să pună întrebări și să caute soluții inovatoare contribuie la o experiență educativă mai bogată. În ciuda conștientizării tot mai mari a importanței creativității în educație, multe școli se confruntă cu dificultăți în promovarea gândirii creative. Testele standardizate, curriculele rigide și focusul pe rezultate măsurabile pot limita oportunitățile elevilor de a explora creativitatea. În unele cazuri, presiunea de a performa academic poate descuraja elevii să își asume riscuri sau să gândească neconvențional. Mai mult decât atât, nu toți profesorii dispun de instrumentele sau formarea necesară pentru a sprijini eficient creativitatea. În sistemele tradiționale, profesorii sunt adesea așteptați să se concentreze pe transmiterea cunoștințelor factuale, mai degrabă decât pe încurajarea cercetării deschise sau a rezolvării creative de probleme.

Drept urmare, creativitatea poate fi percepută ca un „lux” mai degrabă decât o necesitate în cadrul educațional. Viitorul educației constă în găsirea unui echilibru între dobândirea cunoștințelor

esențiale și cultivarea abilităților creative. Este tot mai clar că creativitatea nu este doar pentru artiști sau muzicieni, ci este o abilitate crucială pentru toate domeniile, de la tehnologie și afaceri până la sănătate și științele mediului. Gândirea creativă este esențială pentru a face față provocărilor complexe ale lumii moderne. Modelele educaționale inovative, precum învățarea bazată pe proiecte, învățarea experiențială și învățământul interdisciplinar, oferă oportunități pentru elevi de a se implica în problemele reale ale lumii și de a dezvolta soluții creative.

În plus, integrarea tehnologiei în educație poate ajuta elevii să învețe într-un mod interactiv și imaginar, făcând învățarea mai captivantă și personalizată. În cele din urmă, scopul ar trebui să fie crearea unui mediu educațional care să valorizeze atât cunoștințele, cât și creativitatea, permițând elevilor să prospere într-o lume în continuă schimbare. **Educația** este cheia dezvoltării individuale și colective, contribuind la formarea abilităților cognitive, emoționale și sociale ale indivizilor. Ea formează fundamentul pentru înțelegerea lumii și pentru integrarea în societate. Educația promovează gândirea critică, abilități de rezolvare a problemelor și înțelegerea diversității. Ea nu se limitează doar la cunoștințele teoretice, ci include și dezvoltarea abilităților practice și a comportamentului moral. Pe de altă parte, **creativitatea** este capacitatea de a aduce soluții inovative, de a gândi dincolo de limitele convenționale și de a crea noi perspective. Aceasta este esențială nu doar în domeniul artei, ci și în știință, tehnologie, educație și afaceri.

Creativitatea stimulează imaginația, îmbogățește viața personală și socială, iar prin educație poate fi cultivată și rafinată. Împreună, educația și creativitatea sunt instrumente fundamentale pentru adaptarea la schimbările din societate și pentru dezvoltarea unei gândiri flexibile, capabile să răspundă provocărilor viitoare. Creativitatea este un atribut definitoriu al omului modern. Dezvoltarea științei și tehnicii implică un înalt nivel de cunoaștere din partea tuturor celor care participă la procesul de producție, precum și valorificarea tuturor resurselor umane cu caracter creator ale fiecărui individ; însăși esența personalității umane constă în afirmarea ei creatoare.

Creativitatea reprezintă factorul esențial al progresului, al creșterii vitezei de schimbare și cheia rezolvării problemelor tot mai complexe cu care se confruntă omenirea, ea fiind în același timp o necesitate de ordin personal, individual și o nevoie socială care asigură supraviețuirea unui popor. Ea este un concept multidimensional și se poate manifesta în multiple domenii. Conceptul de creativitate poate fi diferit din perspectiva unor discipline diferite, precum psihologie, științe cognitive, arte, filosofie, economie, management etc. Termenul de creativitate a fost introdus de G.W. Allport, în 1938, în urma înțelegerii faptului că substratul psihic al creației este ireductibil la aptitudini și presupune o dispoziție generală a personalității spre nou, o anumită organizare a proceselor psihice în sistemul de personalitate. În literatura de specialitate există mai multe teorii despre creativitate: Teoria asociativistă, elaborată de Mednik (1962), consideră creativitatea un proces de organizare și transformare a unor elemente asociative în combinații noi, originale, pe baza gândirii, Teoria configuraționistă definește creativitatea ca produs al imaginației (și nu al gândirii logice), cu ajutorul căruia sesizăm brusc un element din configurația întregului, completându-l. Teoria transferului, reprezentată de J.P. Guilford, definește creativitatea ca pe o etapă a învățării, transferabilă și în cele mai diverse domenii de activitate.

Teoriile moderne ale învățării tind să demonstreze că accentul de instruire trebuie să cadă pe elaborarea instrumentelor de învățare. După cum afirma Antoine de Saint-Exupéry: „În făurirea omului este important mai întâi nu a-l instrui, ceea ce este ceva zadarnic dacă ajunge doar o carte care merge; este nevoie să fie crescut, educat, pentru a-l aduce la înălțimea unde nu mai sunt lucruri, ci chipurile născute din nodul divin care leagă lucrurile. Căci nu este nimic de așteptat de la lucruri dacă ele nu răsună unele în altele, aceasta fiind singura muzică pentru inimă. Societatea contemporană, comparativ cu cele anterioare, se caracterizează prin schimbări radicale care au loc încontinuu la locul de muncă sau în familie, în educație, în știință, în tehnologie, în religie și aproape în orice aspect al vieții noastre. A trăi într-o asemenea societate presupune un înalt grad de adaptare și curaj, care sunt legate în mare măsură de educație și creativitate. Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele”. Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni”. Anume a deveni om

creativ ajută sistemul educațional la mai multe niveluri: sistemul școlar, instituțiile de educație continuă și universitățile.

Pentru sistemul de învățământ, în general, o importanță deosebită ar trebui să aibă educația creativității, care implică receptivitatea și atitudinea deschisă față de experiența pozitivă, sensibilitatea față de nou, dorința de a experimenta și valorifica noi ipoteze. În special universitățile ar trebui să devină niște instituții sociale care să urmărească drept scop „pregătirea viitorilor creatori de inovații”, iar instituțiile de educație continuă să lărgască aceste abilități. În legătură cu profunde transformări ce au loc în societatea noastră și în vederea cerințelor de integrare a ei în ansamblul structural al lumii contemporane, în care nevoia de resurse naturale devine tot mai acută, una din multiplele soluții ar trebui să fie valorificarea într-o mai mare măsură a potențialului creativ care, practic, este inepuizabil, recuperator, renovator și care, de asemenea, îmbracă o formă a inteligenței umane. În prezent, un număr tot mai mare de țări văd stimularea creativității și a gândirii creative ca pe o provocare educațională din motivul că „notele mari nu mai sunt suficiente pentru a dota forța de muncă cu abilitățile necesare pentru a alimenta inovația bazată pe creșterea economică”, susțin experții Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

De aici rezultă că dezvoltarea creativității pe parcursul întregii vieți ar constitui un factor primordial în creșterea economică durabilă, cât și a competitivității economice. La moment, Singapore și Coreea sunt țările care pun în valoare creativitatea și au introdus formarea creativității și a inovării ca abilități pe care elevii trebuie să le învețe încă din clasele primare, predate și evaluate prin programe naționale. În anul 2009, Coreea a alocat 10% din timpul școlii pentru proiecte și alte activități care să încurajeze creativitatea. În ceea ce privește Singapore, rezultatele urmărite de educație includ gândirea critică și invenția, precum și competențe sociale și emoționale. După absolvirea liceului, printre altele, se așteaptă din partea elevilor să fie „pregătiți în fața problemelor”, „inovatori și întreprinzători”, precum și „capabili să gândească critic și să comunice convingător”. Singapore și Coreea au schimbat astfel examenele naționale și evaluările pentru a stimula cadrele didactice și elevii să acorde atenția cuvenită creativității și inovării în predare și învățare. Includerea creativității și stimularea altor abilități de inovare în programele naționale ar fi un început bun pentru ca elevii cu capacități creatoare să fie selectați, respectiv, aceștia înmatriculându-se la facultate pentru a-și dezvolta aceste capacități în domeniul pentru care optează. Actualitatea problemei creșterii potențialului creativ al studenților este susținută de argumente majore nu numai la noi în țară, dar și în țările cu economie avansată.

De aceea este nevoie de profesori creativi, care ar stimula creativitatea studenților, deoarece este foarte important ca tinerii să fie încurajați să gândească și să acționeze într-un mod creativ și inovator. „Principalul obiectiv al educației este de a forma oameni capabili să realizeze acțiuni noi, și nu numai să repete ceea ce au făcut generațiile anterioare, oameni care să fie creativi, inventivi și cu dorință de a investiga”. Prin urmare, am putea concluda că nivelul de dezvoltare a unei națiuni va depinde tot mai mult de sectorul care produce inteligență, creație adică sistemul educațional și de învățământ, iar dezvoltarea creativității trebuie să devină imperativul major al sistemului de educație la toate nivelurile.

Bibliografie :

- 1.BIRCH, A. (2000). *Psihologia dezvoltării*, Editura Tehnică, București.
- 2.BOCOȘ, M.,(2002), *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Presa Universitară Clujeană.
- 3.CÎMPEAN, E.A., (2005), *Psihopedagogia creativității și excelenței intelectuale*, Editura Dimitrie Cantemir, Târgu Mureș.

ACTIVITATE STEAM - PRIN ZAREA ALBASTRĂ

Prof. învă. preșc. Rus Nicoleta Livia, G.P.P Step by Step nr.12 Alba Iulia

Prof. învă. preșc. Suciu Veronica, G.P.P Step by Step nr.12 Alba Iulia

În cadrul proiectului tematic „Călător prin univers”, realizat la grupa mică „Mugurași”, am desfășurat săptămâna cu tema „Mijloace de transport navale sau maritime”. În timpul acestei săptămâni ne-am axat foarte mult pe activitățile STEAM și am încurajat copiii să realizeze o mulțime de explorări și descoperiri cu aceste activități.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat;
- Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare;
- Curiozitate, interes și inițiativă în învățare.

COMPORTAMENTE URMĂRITE:

- Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente și metode specifice;
- Evidențiază caracteristicile unor obiecte localizate în spațiul înconjurător;
- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
- Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat.

ȘTIINȚĂ

- **Mijloace de transport maritime: Observare**
- **Experiment – Barca plutitoare!**

Avem nevoie de:

- o farfurie albă, obișnuită (sau un castron din sticlă);
- un pahar cu apă, pipete, marker.

Copilul desenează în interiorul farfuriei o bărcuță. Cu pipeta începe să toarne apa pe marginea farfuriei. Pune apa atât cât să acopere fundul farfuriei și desenul, ca apa să intre sub urmele de cariocă și să le ajute să plutească.

Dacă nu se întâmplă nimic, mișcă ușor farfuria. Acum avem un desen care plutește în apă. Îl putem face să se miște în farfurie suflând deasupra lui.

• Experiment: Ploaia

Norii foarte întunecați poartă foarte multe picături de apă. Atunci când aceste picături ajung pe pământ înseamnă că plouă. La acest experiment vei avea nevoie de: un borcan transparent, o pipeta, apă, spumă de ras, colorant alimentar. Cu ajutorul pipetei iei

colorant alimentar (dizolvat în apă) și pipetuiești peste spuma de ras (aflată în prealabil peste apa din borcan).

• **Plutește sau se scufundă?** Pentru că la Inginerie am realizat propriile bărci și corăbii din materiale reciclabile, acum le vom testa dacă plutesc sau se scufundă. Vom discuta de ce unele bărci sau

corăbii plutesc și de ce unele dintre ele se scufundă. Unde au greșit în proiectarea acestora. Vom folosi și alte materiale din grupă pentru a observa dacă ele se scufundă sau plutesc

TEHNOLOGIE

- Descoperim misterele din interiorul corabiei. Utilizarea instrumentelor de cercetare: lupă, lanternă. Copiii pătrund în interiorul corabiei unde vor observa diferite lucruri și obiecte cu ajutorul lupei și a lanternei. Pe foaia de observare copiii notează tot ceea ce găsesc în interiorul corabiei prin desen.

- Tabla interactivă: Joc concurs- Ghicește mijlocul de transport și spune pe unde circulă?

Masa luminoasă- copiii conturează mijloace de transport apoi de

INGINERIE

- Construirea pe contur al bărcilor cu ajutorul chibritelor

- După observarea mijloacelor de transport maritime, copiii fac cunoștință cu marinarul „Marinela” care le prezintă vaporul ei. Doar ca pe mare ea a fost atacată de pirați și a rămas fără vapor. Așa că a venit la noi să o ajutăm să își facă altul. Cu ajutorul poeziei „Vaporul” de Ilie. I. Mirea copiii sunt ghidați cum să realizeze un vapor. Vom folosi diferite materiale: Cuburi STEP, bețe colorate, pietre, dopuri, folii de plastic, role de hârtie, cutii, pietre. La sfârșitul activității copiii vor realiza prin desen schițe cu vaporul construit pentru a i le da Marinelei să le folosească atunci când își va construi vaporul.

- Realizarea unor corăbii, bărci, vapoare și submarine, folosind materiale reciclabile

Copiii vor asculta povestea „Corăbioara” de Vladimir Șuteev, apoi vor realiza mijloace de transport maritime utilizând materialele folosite de personajele din poveste și anume: frunze din hârtie, sfoară, coji de nucă, paie și alte materiale reciclabile.

- Realizarea corabiei folosind piese lego

ARTĂ:

- După ce cutiile au fost decorate de copii la centrul Artă, acestea sunt așezate pe jos, constituind bucăți sau piese ale unui puzzle. Copiii trebuie să realizeze din acestea o machetă a unui vapor care o va ajuta pe Marinela în realizarea noii nave, pentru ca aceasta să poată pleca din nou pe mare. Pentru a putea realiza acest puzzle repede și corect ne vom folosi de poezia deja învățată ”Vaporul” de Ilie I. Mirea

- Realizarea unei picturi- Marea cu bărcuțe, folosind folia cu bule și realizarea bărcilor din bucăți de ziare, triunghiuri, dreptunghi și semicerc, pe care copiii trebuie să le monteze și să le lipească astfel încât

- Decorăm șablonul pentru a realiza o barcă și apoi o montăm pentru a o folosi la cântecul ce urmează să îl învățăm în limba engleză: „Sailing in my boat”. Copiii vor așeza în barca realizată chiar de ei elementele pe care le întâlnesc în cântec și anume: o lună, 2 stele, 3 păsări, 4 pești.

- Decorăm cutiile de carton cu bucăți de reviste. Cutiile le vom folosi la Inginerie pentru a ne ajuta la realizarea unui vapor.

- Jocuri de mișcare și coordonare: La plimbare cu vaporul

- Realizarea mijloacelor de transport prin tehnica modelajului

MATEMATICĂ

- Pescuim colace de salvare și le sortăm după culoare folosind bețe de frigărui și elastice colorate pe care le așază în recipiente în funcție de culoare.
- Decorăm bărci și vapoare, folosind șabloane cu forme geometrice cerc și pătrat
- Grupare/ sortare după formă și culoare:

Bibliografie:

1. *** STEM. Inginerie. Carte de activități, Editura Aramis, 2021

2. *** STEM. Carte de activități: Matematică, Editura Aramis, 2021
3. Eryl Nash- Transformă știința în artă! Ghid esențial STEAM!, Editura Niculescu, 2021

PROGRAMA ACTIVITĂȚII OPȚIONALE „SĂ DESCOPERIM LUMEA PRIN EXPERIMENTE!”

*Prof. învă. preșc. Urieșu Mihaela, prof. învă. preșc. Maierescu Oana
Școala Gimnazială Singidava/ G.P.P „Prichindel” Cugir*

Denumire opțional: „Să descoperim lumea prin experimente”

Durata desfășurării: un an școlar 2024-2025 - 1 activitate/ săptămână

Grup țintă: preșcolari de grupă mijlocie

Tipul opționalului: DȘ+DOS (Cunoașterea mediului + Activitate practică)

Argument :

„Reținem 10% din ce citim, 20% din ce auzim, 30% din ce vedem și 90% din ce facem!”

(Christian Drapeau)

Lumea fascinantă a naturii va fi descoperită de copil doar dacă acestuia i se vor pregăti scenarii de învățare prin descoperire și experimentare.

Experimentarea și observarea nemijlocită a realității constituie cei doi stâlpi de susținere ai unei metodologii active în predarea științelor. Ca disciplină de învățământ Științele, vizează observarea și perceperea lumii în întregul său, cu componentele, procesele și fenomenele caracteristice, ca și învățarea prin înțelegere și aplicare. Prin intermediul acestui domeniu preșcolarul trece din lumea poveștilor în lumea faptelor reale și a lucrurilor concrete, începe să cunoască mediul în care trăiește și procesele din jurul său. Procesul de predare a disciplinei Științe are la bază experimentul, atât ca metodă de investigație științifică, cât și ca metodă de învățare.

În cadrul acestui opțional copiii pot deveni mici oameni de știință, învățând, distrându-se și experimentând. Metoda experimentală are cea mai mare putere de convingere, ajutându-i să observe lumea înconjurătoare, să înțeleagă fenomene ale naturii, să cunoască, să prețuiască, și să ocrotească natura. Acest opțional contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, a imaginației și a capacității de învățare a copiilor, captându-le interesul și hrănindu-le curiozitatea. Materialele folosite sunt ușor de procurat și nu este nevoie de o îndemânare excesivă. Copiii se joacă și fac experimente învățând multe lucruri interesante din diferite domenii și găsesc răspunsul la întrebarea „DE CE?” .

Cu ajutorul acestui opțional, ne-am propus să le facem cunoscute preșcolarilor câteva din secretele și minunile lumii înconjurătoare create de om sau de natură însăși prin intermediul unor experimente și activități practice, potolindu-le astfel setea de cunoaștere, dar în același timp dorindu-și să afle cât mai multe despre mediul înconjurător.

Preșcolarii vor fi antrenați în acțiuni de observare, de experimentare, de cercetare, de percepere și redare a frumosului din mediul înconjurător dezvoltând abilități, aptitudini și capacități psiho-motrice și creative.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII/ ABILITĂȚI:

1. Curiozitate, interes și inițiativă în învățare.

- 1.1. Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
- 1.2. Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat.

2. Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat.

- 2.1. Experimentează pentru a observa efectele propriilor acțiuni asupra obiectelor și asupra celorlalți;
- 2.2. Repetă/ reia comportamente pornind de la experiențe anterioare (ex.: *observă cum adultul suflă în mâncare pentru a o răci și suflă și el/ea la următoarea masă*);
- 2.3. Utilizează explorarea prin încercare și eroare pentru a rezolva probleme.

3. Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat.

- 3.1 Recunoaște unele cantități ale unor obiecte (ex.: *două cărți, trei cutii* etc.);
- 3.2. Identifică prin comparare, mărimea (*mare – mic*) sau cantitatea (*mult/-e – puțin/-e*) obiectelor de același tip;
- 3.3. Seriază obiecte de același fel într-un șir (ex.: *un șir de cuburi*);
- 3.4. Rezolvă situații-problemă, pornind de la sortarea și reprezentarea unor date.

4. Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare

- 4.1. Sesizează detalii sau diferențe între obiecte, ființe, fenomene de care sunt interesați, atunci când le examinează;
- 4.2. Observă și înțelege că ființele vii au nevoie de apă și hrană pentru a crește și a se dezvolta;
- 4.3. Descrie câteva părți ale corpului omenesc și câteva organe de simț;
- 4.4. Întreține (ordonează) mediul apropiat, asistat de un adult;
- 4.5. Utilizarea contactului direct, nemijlocit cu obiectele/ fenomenele, prin provocarea planificată și controlată a fenomenelor.

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ A ACTIVITĂȚILOR

Nr. Crt.	DATA	CONȚINUTURI	RESURSE MATERIALE	MIJLOC/ MOD DE REALIZARE
MODULUL 1				
1.	03.10.2024	„Căutătorii de aer”	Pahar transparent Apă Pământ	Într-un pahar transparent cu apă preșcolarii vor pune un bulgăre de pământ. Privind paharul vor observa că din pământ ies bule mici de aer, care se ridică la suprafață. Copiii au învățat că există aer și în pământ. Aerul este mai ușor decât apa și se ridică la suprafață.
2.	10.10.2024	„Curcubeul de bomboane”	Bomboane Skitles Apă caldă Farfurii	Provocarea de azi este de a dizolva bomboane de Skitles astfel încât să obținem un curcubeu. Așezăm bomboanele în farfurie, în formă rotundă, apoi turnăm apă caldă peste ele până le acoperim. Așteptăm, 3-5 minute, observând ce se întâmplă. Prin intermediul acestui experiment copiii au descoperit faptul că anumite substanțe solide (bomboane) se dizolvă în contact cu alte substanțe lichide (apă).
3.	17.10.2024	Orange Fizz	O portocală. Bicarbonat de sodiu.	Se taie un capac din portocală și se scobește interiorul, apoi se adaugă bicarbonatul de sodiu. Se poate observa reacția efervescentă!
4.	24.10.2024	„Vulcanul”	Suport de plastic special pentru Vulcan, Oțet Bicarbonat de sodiu. Colorant alimentar roșu.	Se pune suportul de plastic într-o tavă și înconjoară-o cu nisip sau pământ, formând baza acestui vulcan. În suportul special pentru vulcan se adaugă bicarbonat de sodiu și câteva picături de colorant. Se toarnă apoi oțetul peste bicarbonat și astfel vom putea vedea erupția vulcanului.

MODULUL 2				
5.	07.11.2024	<i>„Laptele magic”</i>	Lapte Săpun lichid Bețișoare de urechi Vas transparent	Umpleți recipientul transparent cu lapte și adăugați cel puțin câte două picături din fiecare culoare de colorant alimentar. Deplasați cu generozitate capătul unui bețișor de urechi în săpun lichid, apoi introduceți-l în lapte, lângă o picătură de culoare și observați ce se întâmplă.
6.	14.11.2024	<i>„Dansul popcornului”</i>	Un borcan de 800ml Un praf de copt 600 ml apă Colorant alimentar 10-15 floricele de porumb Oțet alimentar	Umple un borcan de sticlă trei sferturi cu apă și adaugă 2 linguri de praf de copt. Completează magica poțiune cu o picătură de colorant alimentar și 10-15 floricele de porumb. Ultimul pas este să adaugi câțiva stropi de oțet alimentar, acțiune care va determina popcornul să se miște singur în aproximativ 2 minute.
7.	21.11.2024	<i>„Frunze colorate”</i>	Pahare transparente Colorant alimentar, apă Salată chinezească	Paharul transparent se va umple cu apă (aproximativ 3 părți), apoi se adaugă frunza de salată și colorantul alimentar, după care paharele se așază la lumină. În câteva ore, frunzele de salată chinezească vor începe să capete culoarea colorantului alimentar dizolvat în apă.
8.	28.11.2024	<i>„Absorbția apei”</i>	Cuburi de zahăr Farfurie, Apă Colorant alimentar Folie de plastic Șervețel de hârtie	Se adaugă câteva picături de colorant alimentar în apă. Câteva cuburi de zahăr se pun unul peste altul formând o stivă mică. Într-una din stive se pune un șervețel de hârtie între cuburi, într-una folie de plastic și într-una nimic. Se toarnă apă colorată în farfurie. Apa colorată se deplasează în sus în stiva de cuburi și, în cele din urmă, acestea se răstoarnă. Adăugarea unor șervețel de hârtie sau a foliei de plastic oprește apa să ajungă la cuburile de sus? Care stivă cade mai întâi?
9.	05.12.2024	<i>„Mândru că sunt român!”</i>	Fișă harta României Lipici Orez Coloranți alimentari	Orezul va fi pus în 3 pungi peste care vom adăuga coloranți alimentari (albastru, galben, roșu) obținând astfel culorile drapelului. Vor primi fișele pe care se află conturul hărții țării noastre, iar ei vor lipi orezul proaspăt colorat în ordinea culorilor care se află pe drapel.
10.	12.12.2024	<i>Stafidele dansatoare</i>	Băutură răcoritoare carbogazoasă puternic	Se toarnă o băutură răcoritoare carbogazoasă puternic acidulată

			acidulată Un pahar transparent 4-5 stafide	Într-un pahar transparent și presară 4 - 5 stafide proaspete pe suprafața acestuia. Arată-i copilului tău cum bulele formate de dioxidul de carbon reușesc să facă stafidele să sară de jos în sus, de parcă ar dansa. Stafidele au o masă mai densă decât lichidul băuturii, de aceea se vor scufunda inițial. Atunci când bulele dioxidului de carbon se lipesc de suprafața stafidelor, fructele sunt propulsate la suprafață, unde balonașele acidulate se sparg, iar stafidele plonjează din nou pe fundul paharului. Procesul continuă până la eliminarea întregii cantități de acid din suc.
MODULUL 3				
11.	09.01.2025	„Transformările apei”	Zăpadă Recipiente	Copiii vor lua zăpadă în cele trei recipiente: un recipient va fi lăsat afară, un recipient pe masă în clasă, iar ultimul va fi pus pe calorifer. După câteva minute vor constata transformările.
12.	16.01.2025	„Deformare improvizată”	Cuburi de gheață Ciocan Șervețel Sticlă de plastic	Cuburile de gheață sunt puse de copii în șervețel și sparte cu ciocanul după care se vor introduce în sticlă. Sticla se închide cu dopul și se agită sticla bine să se răcească pereții. Copiii vor observa cum pereții sticlei se adună.
13.	23.01.2025	„Cristale de zahăr”	Ceașcă, Pahar Apă fiartă Zahăr Linguriță, creion Un fir de bumbac de 10 cm Agrafă de birou	Copiii toarnă în ceașcă apa fiartă, adaugă zahărul și amestecă până se dizolvă. Soluția obținută se toarnă în pahar. Leagă un capăt al firului de bumbac la centrul creionului, iar de celălalt capăt agrafa. Sprijină creionul pe pahar, iar capătul cu agrafa este lăsat în soluție până a doua zi când vor observa cristalele de zahăr strânse pe firul de bumbac.
14.	30.01.2025	„Ploaia”	Pahar de sticlă cu apă Spumă de ras Acuarelă lichidă albastră Pensulă	Vom pune spuma deasupra apei din paharul de sticlă pentru a simula norii albi de pe cer. Cu ajutorul unei pensule vom lua acuarela albastră pe care o vom picta deasupra spumei de ras. Acuarela va pătrunde prin spumă și va ajunge la fundul paharului simulând în acest fel picăturile de ploaie care cad din nori și ajung pe pământ.

15.	06.02.2025	„Încălzirea globală!”	PPT	Vizionare PPT care le va arăta copiilor cum emisiile de CO2 pun în pericol atmosfera.
16.	13.02.2025	„Ce plutește?”	Recipient plin cu apă Diverse obiecte	Toate obiectele vor fi puse într-o ordine aleatorie lângă recipientul cu apă. Copiii vor veni pe rând, își vor alege câte un obiect, își vor spune părerea despre ce urmează să se întâmple (să plutească sau să se scufunde) după care vor pune obiectul în apă pentru a-și verifica ipoteza.
17.	20.02.2025	„Absorbția apei”	Cuburi de zahăr Farfurie Apă Colorant alimentar Folie de plastic Șervețel de hârtie	Se adaugă câteva picături de colorant alimentar în apă. Câteva cuburi de zahăr se pun unul peste altul formând o stivă mică. Într-una din stive se pune un șervețel de hârtie între cuburi, într-una folie de plastic și într-una nimic. Se toarnă apă colorată în farfurie. Apa colorată se deplasează în sus în stiva de cuburi și, în cele din urmă, acestea se răstoarnă.

MODULUL 4

18.	06.03.2025	„Acul plutitor”	Recipient apă Ace Șervețele Scobitori	Într-un recipient cu apă vom pune un ac și vom observa că acesta se va scufunda. Pentru a face acul să plutească punem un șervețel pe suprafața apei, iar peste șervețel așezăm acul. Cu o scobitoare împingem șervețelul spre fundul apei și vom observa că de această dată acul plutește.
19.	13.03.2025	„Grădina de zarzavat”	Semințe de cimbru, pătrunjel, mărar, etc. Pământ, apă, Ghivece Etichete cu numele plantelor	Copiii vor pune pământul în ghivece și îl vor umezi. Vor pune semințele plantelor în gropițe, vor acoperi cu un strat subțire de pământ și vor uda. Fiecare ghiveci va fi etichetat corespunzător.
20.	20.03.2025	„Grădină multicoloră”	Apă Cerneală Acuarele Flori	În câteva recipiente cu apă am adăugat cerneală albastră, acuarele de diferite culori. Am folosit flori albe ale căror tulpini le-am introdus în recipientele cu apă colorată. După câteva momente de așteptare am observat că florile care înainte erau albe, acum încep să capete culorile corespunzătoare apei din recipientele în care se află.
21.	27.03.2025	„Flori de apă!”	Vas cu apă Flori de hârtie	Experiment prin care copiii vor observa cum apa se îmbibă în hârtie și îi modifică acesteia

				proprietățile.
22.	03.04.2025	„Să plantăm flori!”	Flori, apă Unelte de grădinărit	Activitate practică de plantare
23.	10.04.2025	„Experimente cu ouă!”	Ou fiert Ou crud Vas cu apă Sare	Experimente distractive: Cum băgăm un ou fiert într-o sticlă? Cum știm dacă un ou este fiert sau nu? Oul plutitor.
24.	17.04.2025	„Aluatul care umflă balonul!”	Apă Drojdie Zahăr Sticlă Balon	Amestecăm apa cu zahărul și drojdia. Conținutul îl punem în sticlă, iar pe filet punem un balon. În timp vom observa că balonul se va umfla datorită reacției pe care o va avea drojdia.
MODULUL 5				
25.	15.05.2025	„Stafide dansatoare”	Recipient de apă Apă carbogazoasă Stafide	Într-un recipient cu apă puternic carbogazoasă vor pune câteva stafide. Inițial se vor scufunda, dar când bulele dioxidului de carbon se lipesc de suprafața stafidelor, fructele sunt propulsate la suprafață, unde balonașele acidulate se sparg, iar stafidele plonjează din nou pe fundul paharului. Procesul continuă până la eliminarea întregii cantități de acid din apă.
26.	22.05.2025	„Voluntari în acțiune”	Saci menajeri Mănuși	Activitate practică de sortare a deșeurilor.
27.	29.05.2025	„Mini oceanul”	Apă Ulei Colorant alimentar	Într-o sticlă cu trei sferturi apă adăugăm colorant alimentar și ulei de gătit. Înșurubăm capacul sticlei și îi demonstrăm copilului ca uleiul nu se dizolvă în apă.
28.	05.06.2025	„Meduza din sticlă”	Sticlă Pungă plastic subțire Elastic birou Foarfece Colorant alimentar	Într-o sticlă cu apă punem colorant alimentar albastru. În interiorul sticlei punem punga de plastic legată la un capăt pentru a simula capul meduzei, iar restul o tăiem franjuri pentru a simula tentaculele. Strângem filetul sticlei și o rotim pentru a face meduza să înoate.
29.	12.06.2025	„Tornadă în pahar”	Borcan înalt cu capac Apă, Oțet Detergent lichid Colorant alimentar	Într-un borcan înalt cu $\frac{3}{4}$ apă punem oțet, detergent de vase și colorantul alimentar pentru a se observa mai bine experimentul. Cu o linguriță amestecăm compoziția cu o mișcare circulară, formându-se în acest fel efectul de tornadă.
30.	19.06.2025	„Desenul care plutește”	Farfurie porțelan/sticlă	Pe farfuria de porțelan uscată sau pe sticlă se desenează cu marker-ul pentru tabla magnetică

			Marker Whiteboard Apă	(whiteboard). După ce am finalizat desenul, se pune încet apă în farfurie. Desenul va începe să plutească.
--	--	--	--------------------------	--

NOTA: Mijlocul de realizare utilizat în cadrul celor mai multe dintre activități este experimentul.

12. Modalități de evaluare:

- analiza produselor activității;
- expoziție cu materialele realizate la experimentele desfășurate;
- realizarea unui cd cu fotografii sau mici filmulețe;
- realizarea unui PPT;

13. Bibliografie:

- **Curriculum pentru învățământ preșcolar, 2019;**
- Brănișteanu Rodica, Clapou Crina „100 de experimente pentru copii” auxiliar didactic elaborat în cadrul proiectului **100 de pași spre descoperirea lumii.**
- Bernadette Theulet-Luzie și Valerie Barthe, „1001 Activități pentru grădiniță de-a lungul unui an”, Editura Aramis, 2010;
- DeAgostini, „Marea carte despre experimente”, Editura Litera, 2008;
- „150 de Mari experimente științifice”, Editura Aquila, 2008;
- **Experimente haioase** – Grădinița Virtuală.ro
- **365 de experimente științifice simple** - editura Aquila`93 Oradea;
- **Marea carte despre experimente**, Litera Internațional, București, 2008;
- <https://www.youtube.com/watch?v=3X12YetjGw>
- <http://www.manutepricepute.ro/category/experimente/page/7/>
- <http://www.itsybitsy.ro/Parinti/timp-in-familie/experimente-pentru-copii/page/2/>

APLICAȚII ALE METODEI REDUCERII LA ABSURD

Prof. Bălănoiu Georgiana-Maria, Școala Gimnazială Novaci, jud. Gorj

Metoda reducerii la absurd presupune a admite în mod provizoriu, ca adevărată propoziția contradictorie propoziției de demonstrat, apoi pe baza acestei presupuneri se deduc o serie de consecințe care duc la un rezultat absurd, deoarece ele contrazic sau ipoteza problemei date sau un adevăr stabilit mai înainte.

Mai departe procedăm astfel: dacă presupunerea ar fi fost adevărată, atunci în urma raționamentelor logice corecte ar fi trebuit să ajungem la o concluzie adevărată, deoarece am ajuns la o concluzie falsă, înseamnă că presupunerea noastră a fost falsă. Aceasta duce la concluzia că presupunerea făcută nu este posibilă și rămâne ca adevărată concluzia propoziției date.

1. *Suma a zece numere naturale este egală cu 54. Arătați că printre ele se află cel puțin două numere egale.*

Soluție. Presupunem că toate cele zece numere naturale nenule a căror sumă este 54 sunt numere distincte. Deoarece suma primelor 10 numere naturale nenule este:

$$1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10 = 10(10 + 1) : 2 = 55,$$

mai mare decât 54, presupunerea făcută este greșită. În această situație, cel puțin două numere din cele inițiale trebuie să fie egale.

2. Să se arate că numărul $\sqrt{2}$ este irațional.

Soluție. Presupunem prin reducere la absurd că numărul $\sqrt{2}$ este număr rațional. Deci, există numerele naturale m, n ($n \neq 0$), prime între ele, astfel încât, $\sqrt{2} = \frac{m}{n}$. Atunci obținem, $m^2 = 2n^2$, deci m^2 este număr par, adică și m este par. Fie $m = 2k, k \in \mathbb{N}$. Înlocuind în relația anterioară, avem $n^2 = 2k^2$, de unde n este număr par. Această concluzie contrazice faptul că m și n sunt numere relativ prime. Presupunerea inițială se dovedește a fi falsă, iar numărul $\sqrt{2}$ nu este rațional.

3. Din șirul numerelor naturale se aleg două numere oarecare. Să se arate că unul din aceste numere și produsul lor mărit cu o unitate sunt numere prime între ele.

Soluție. Fie a și b două numere reale oarecare. Trebuie să arătăm că numerele a și $ab + 1$ sunt numere prime între ele, adică:

$$(a, ab + 1) = 1.$$

Presupunem că aceste numere nu sunt prime între ele, ceea ce înseamnă că ele admit un divizor comun $c > 1$. Dacă a admite ca divizor pe c , atunci și ab va admite ca divizor tot pe c . Numerele ab și $ab + 1$ având același divizor notat cu c , rezultă că și diferența lor $1 = (ab + 1) - ab$ admite același divizor, c . Astfel, găsim că $c = 1$, ceea ce contrazice alegerea lui c . În concluzie, numerele a și $ab + 1$ sunt numere prime între ele.

Observație. Problema putea fi rezolvată fără a apela la metoda reducerii la absurd. Considerăm d , un divizor comun (natural) al numerelor a și $ab + 1$. Atunci, ab și $ab + 1$ au divizor comun pe d . Cum numerele ab și $ab + 1$ sunt numere naturale consecutive, sau din cele deduse mai sus, reiese clar că cele două numere naturale sunt prime între ele ($d = 1$).

4. Să se demonstreze că fracția

$$\frac{a}{b} = \frac{3n+1}{2n+1},$$

unde n este număr întreg, nu se mai poate simplifica.

Soluție. Pentru a arăta că fracția nu se mai poate simplifica (este ireductibilă), trebuie să arătăm că nu există nici un număr întreg diferit de ± 1 care să dividă numărătorul și numitorul.

Demonstrația se face prin reducere la absurd. Presupunem că fracția dată nu este ireductibilă, atunci rezultă că $3n + 1$ și $2n + 1$ au un divizor comun $c \neq \pm 1$. Conform unei proprietăți ale relației de divizibilitate, rezultă că și diferența acestor două numere

$$(3n + 1) - (2n + 1) = 3n + 1 - 2n - 1 = n$$

admite același divizor, pe c , adică n admite pe c ca divizor. Dacă c este divizorul lui n , el este și divizorul lui $2n$. De aici rezultă că $2n$ și $2n + 1$ admit același divizor. Dacă aceste două numere admit același divizor, atunci și diferența lor

$$(2n + 1) - 2n = 2n + 1 - 2n = 1$$

admite același divizor, deci $c = \pm 1$, fals. Presupunerea făcută este falsă. Rezultă că numerele $3n + 1$ și $2n + 1$ nu au alt divizor comun decât pe ± 1 , deci sunt prime între ele, iar fracția este ireductibilă.

5. Arătați că pentru orice $n \in \mathbb{N}$, fracția

$$\frac{39n + 4}{26n + 3}$$

este ireductibilă.

Soluție. Presupunem că fracția este reductibilă, și fie $d = (39n + 4, 26n + 3)$, $d \in \mathbb{N}$, $d > 1$. Din $d \mid 39n + 4$ și $d \mid 26n + 3$, cum $39 = 3 \cdot 13$ și $26 = 2 \cdot 13$, obținem că:

$$d \mid 2(39n + 4) \Leftrightarrow d \mid 78n + 8$$

$$d \mid 3(26n + 3) \Leftrightarrow d \mid 78n + 9.$$

Din proprietățile divizibilității, rezultă

$$d \mid (78n + 9) - (78n + 8) \Leftrightarrow d \mid 1.$$

În final, am obținut $d = 1$, ceea ce este fals, având în vedere presupunerea făcută. Concluzia finală este că fracția inițială este ireductibilă.

6. Să se demonstreze că nici un număr de forma

$$4^n(8k - 1)$$

unde $n \geq 0$ și $k > 0$ sunt numere întregi, nu este pătrat perfect și nu se poate reprezenta ca o sumă de două sau trei pătrate de numere întregi.

Soluție. Presupunem că:

$$4^n(8k - 1) = x^2 + y^2 + z^2$$

unde x, y, z sunt numere întregi, unul sau două dintre ele pot fi chiar nule.

Dacă $n = 0$, egalitatea precedentă este de forma $8k - 1 = x^2 + y^2 + z^2$. Arătăm că ea nu este posibilă. Deoarece pătratul unui număr impar este $M_8 + 1$ iar al unui număr par este M_4 , membrul drept al egalității este $M_8 + 3$, dacă toate numerele sunt impare, sau $M_4 + 1$ dacă unul singur este impar. Indiferent de situație, membrul stâng al egalității este $M_8 - 1$.

Dacă $n > 0$, membrul stâng este par, iar în membrul drept putem avea două numere impare și unul par, caz în care el devine $M_4 + 2$ și egalitatea este imposibilă, deoarece membrul stâng este M_4 , sau putem avea toate numerele pare, de forma:

$$x = 2x_1, y = 2y_1, z = 2z_1$$

iar egalitatea va fi:

$$4^{n-1}(8k - 1) = x_1^2 + y_1^2 + z_1^2.$$

Repetăm raționamentul până când obținem:

$$8k - 1 = x_k^2 + y_k^2 + z_k^2,$$

care este imposibilă, conform primului caz.

Metoda reducerii la absurd se folosește atât în rezolvarea problemelor „de calcul” („de aflat”) cât și la rezolvarea problemelor „de demonstrat”. Metoda este des utilizată în demonstrarea teoremelor reciproce, precum și în demonstrarea teoremelor de unicitate.

7. Fie a și b numere raționale. Să se demonstreze că dacă $a + b\sqrt{3} \neq 0$, atunci

$$a - b\sqrt{3} \neq 0.$$

Soluție. Presupunem prin absurd că $a - b\sqrt{3} = 0$. Atunci,

$$0 = (a + b\sqrt{3})(a - b\sqrt{3}) = a^2 - 3b^2.$$

Dacă $b = 0$, obținem $a = 0$, deci $a + b\sqrt{3} = 0$, în contradicție cu ipoteza. Dacă considerăm $b \neq 0$, $\sqrt{3} = \frac{a}{b} \in \mathbb{Q}$, fals. În concluzie, $a - b\sqrt{3} \neq 0$.

BIBLIOGRAFIE

1. Bălăucă, A., Negrescu, A., Gându, Gh., Chirilă, C., Pârlog, L., Gloambeș, L., *Matematică, teme pentru activități opționale, clasele V-VIII*, Ediția a II-a, Editura Taida, Iași,
2. Bușneag, D., Chirteș, F., Piciu, D., *Complemente de aritmetică și teoria elementară a numerelor*, Editura Gil, Zalău, 2007.
3. Bușneag, D., Maștei, I.V., *Teme pentru cercurile și concursurile de matematică ale elevilor*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1983.
4. Cucurezeanu, I., *Probleme de aritmetică și teoria numerelor*, Editura Tehnică, București, 1976.
5. Dan, C.T., Chiosa, S.T., *Didactica matematicii*, Editura Universitaria, Craiova, 2008.
6. Dăncilă, I., *Matematică distractivă, clasele a V-a și a VI-a*, Editura Art, București, 2012.
7. Dăncilă, I., *Matematică distractivă pentru clasele a VII-a și a VIII-a*, Editura Art, București, 2012.

CARE ESTE „BENEFICIUL” PE CARE ÎL AU ELEVII LA ORELE DE MATEMATICĂ DUPĂ APLICAREA REPERELOR METODOLOGICE?

Prof. Bogdan-Todică Iulia, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

I. Introducere

Reperele metodologice reprezintă un instrument esențial în procesul educațional modern, oferind cadrelor didactice un ghid clar și orientativ pentru proiectarea și implementarea activităților de învățare. Aceste repere, elaborate la nivel național, au ca scop asigurarea coerenței și calității actului didactic, precum și adaptarea la nevoile specifice ale fiecărei discipline și nivel de învățământ.

Prin intermediul reperelor metodologice, se urmărește promovarea unor metode de predare inovatoare și centrate pe elev, care să stimuleze gândirea critică, creativitatea și colaborarea. Acestea încurajează utilizarea de resurse diverse, atât tradiționale cât și digitale, și favorizează o evaluare continuă a progresului elevilor.

În esență, reperele metodologice reprezintă un cadru flexibil care permite profesorilor să își personalizeze practicile didactice, în funcție de specificul clasei și de obiectivele curriculare. Prin respectarea acestor repere, se urmărește nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și dezvoltarea competențelor esențiale pentru secolul XXI, precum gândirea computațională, rezolvarea de probleme complexe și lucrul în echipă.

II. Elemente de conținut ale reperelor metodologice

Pe site-ul Ministerului Educației (www.edu.ro), se pot accesa și descărca documentele oficiale, care cuprind reperele metodologice. În aceste documente profesorii pot consulta:

- **Conținuturi:** Sunt detaliate temele care trebuie abordate în fiecare semestru, precum și modul în care acestea se articulează. În acest sens, sunt prezentate exemple de planificări calendaristice.
- **Strategii didactice:** Documentele sugerează o varietate de metode și tehnici de predare, strategii de învățare interactivă, bazate pe noile tehnologii, chiar prin exemplificarea unor elemente de proiectare didactică, care pot fi adaptate la diferite stiluri de învățare și la nevoile specifice ale elevilor.
- **Evaluare:** Sunt prezentate diferite tipuri de evaluare (inițială, formativă, sumativă) și instrumente care pot fi utilizate pentru a aprecia progresul elevilor. Profesorii sunt îndrumați spre anumite platforme/aplicații care sprijină elaborarea și administrarea de instrumente de evaluare.
- **Obiective specifice de evaluare:** Acestea ne indică ce trebuie să știe și să poată face un elev la finalul unui an de studiu, în ceea ce privește matematica.

III. Avantaje ale profesorilor în utilizarea reperelor metodologice la clasă

Iată câteva dintre avantajele aplicării reperelor metodologice la clasă:

- **Orientări clare:** Reperele oferă cadrelor didactice orientări clare cu privire la obiectivele curriculare, conținuturile, metodele de predare și evaluare. Reperele ne oferă un cadru de referință pentru a elabora planuri de lecție detaliate, corelate cu obiectivele curriculare. Aceste direcții deservesc, pe de o parte cadrelor didactice la început de carieră, fiind un punct de pornire esențial, cât și cadrelor didactice cu experiență.
- **Adaptare la nevoile elevilor:** Acestea permit profesorilor să își adapteze predarea la nevoile și ritmul de învățare al fiecărui elev.
- **Utilizarea de metode inovatoare:** Reperele încurajează utilizarea de metode de predare moderne și a tehnologiilor digitale.
- **Accesul la o bază variată de materiale didactice:** Pe baza conținuturilor și strategiilor didactice prezentate, se pot alege materiale didactice variate și eficiente (cărți, manuale, prezentări, software educațional).

- Evaluarea obiectivă: Utilizând instrumentele de evaluare sugerate în repere, se poate obține o imagine concretă asupra performanțelor elevilor și identifica aspectele care necesită îmbunătățire.
- Asigurarea calității actului didactic și dezvoltarea profesională continuă: Prin respectarea reperelor metodologice, se contribuie la creșterea calității actului educațional.
- Colaborarea cu alți profesori: reperele metodologice facilitează schimbul de bune practici.

IV. Avantaje ale elevilor în urma aplicării reperelor metodologice la clasă de către profesor

Reperele metodologice oferă un cadru clar și coerent pentru procesul de învățare, aducând numeroase beneficii atât profesorilor, cât și elevilor. Iată câteva dintre avantajele pe care le pot obține elevii atunci când aceste repere sunt utilizate în mod eficient:

- Claritate și coerență în învățare:

- * Obiective precise: Elevii știu exact ce se așteaptă de la ei la finalul unei unități de învățare, ceea ce îi motivează și îi ajută să se concentreze pe aspectele relevante.

- * Conținut structurat: Materialul este prezentat într-o ordine logică, facilitând înțelegerea și reținerea informațiilor.

- * Evaluare predictibilă: Elevii știu ce tipuri de evaluări vor avea, ceea ce le permite să se pregătească în mod corespunzător.

- Dezvoltarea competențelor:

- * Gândire critică: Reperele încurajează elevii să analizeze informațiile, să formuleze întrebări și să își justifice răspunsurile.

- * Rezolvare de probleme: Prin intermediul activităților practice și a proiectelor, elevii își dezvoltă abilitățile de a identifica probleme, de a căuta soluții și de a le implementa.

- * Creativitate: Reperele oferă spațiu pentru inițiativă și pentru abordări inovatoare ale problemelor.

- Motivație și implicare:

- * Pertinență: Conținuturile sunt alese în funcție de nevoile și interesele elevilor, ceea ce îi motivează să învețe.

- * Varietate: Activitățile de învățare sunt variate și interesante, prevenind monotonia și plictiseala.

- * Digitalizare: Integrează tehnologia în procesul de învățare pentru a face lecțiile mai interactive și mai atractive.

- * Succes: Atunci când obiectivele sunt clare și elevii sunt susținuți în mod corespunzător, ei au mai multe șanse să obțină succes, ceea ce le mărește încrederea în sine.

- Pregătire pentru viață:

- * Competențe cheie: Reperele contribuie la dezvoltarea competențelor cheie pentru secolul XXI, precum gândirea critică, creativitatea, colaborarea și comunicarea.

- * Adaptabilitate: Prin învățarea de a învăța, elevii devin mai bine pregătiți să facă față schimbărilor și provocărilor din viața de adult.

- * Colaborarea și munca în echipă: Reperele oferă elevilor oportunități de a lucra împreună pentru a rezolva probleme complexe.

- Egalitate de șanse:

- * Acces la informație: Toți elevii au acces la aceleași informații și la aceleași oportunități de învățare.

- * Evaluare obiectivă: Criteriile de evaluare sunt clare și transparente, ceea ce asigură o evaluare corectă și imparțială a tuturor elevilor.

În concluzie, utilizarea responsabilă a reperelor metodologice în procesul de predare – învățare - evaluare a matematicii aduce numeroase beneficii atât profesorilor, cât și elevilor, contribuind la dezvoltarea integrală și armonioasă precum și la pregătirea celor din urmă pentru viața de adult.

Proiect de lecție (bazat pe reperele metodologice de la clasa a IX-a)**Data:...****Clasa:** a IX-a ... - filiera teoretică- profil real-specializarea matematică informatică**Profesor:** ...**Disciplina:** Matematică - Algebră**Unitatea de învățare:** Funcția de gradul I**Tema lecției:** Pozițiile relative a două drepte.Sisteme de ecuații de tipul $ax+by=c$, $mx+ny=p$, $a,b,c,m,n,p \in \mathbb{R}$ **Tipul lecției:** Lecție mixtă**Competențe generale:**

1. Identificarea unor date și relații matematice și corelarea lor în funcție de contextul în care au fost definite.
2. Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cuprinse în enunțurile matematice.
3. Utilizarea algoritmilor și conceptelor matematice pentru caracterizarea locală sau globală a unei situații concrete.
4. Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situații concrete și a algoritmilor de prelucrare a acestora.
5. Analiza și interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situații – problemă.
6. Modelarea matematică a unor contexte problematice variate, prin integrarea cunoștințelor din diferite domenii.

Competențe specifice:CS2. **Utilizarea** unor metode algebrice și grafice pentru rezolvarea ecuațiilor, inecuațiilor și sistemelorCS6. **Modelarea** unor situații concrete prin utilizarea ecuațiilor și inecuațiilor, rezolvarea problemei obținute și interpretarea rezultatului**Valori și atitudini:**

- Dezvoltarea inițiativei, a unei gândiri deschise, creative, a independenței în gândire și în acțiune și a disponibilității de a aborda sarcini variate
- Manifestarea tenacității, a perseverenței, a capacității de concentrare și a atenției distributive
- Dezvoltarea spiritului de observație
- Dezvoltarea simțului estetic și critic, a capacității de a aprecia rigoarea, ordinea și eleganța în arhitectura rezolvării unei probleme sau a construirii unei teorii
- Formarea obișnuinței de a recurge la concepte și metode matematice în abordarea unor situații cotidiene sau pentru rezolvarea unor probleme practice
- Formarea motivației pentru studierea matematicii ca domeniu relevant pentru viața socială și profesională

Metode și procedee: conversația ,expunerea, exercițiul, explicația, exemplificarea, rezolvarea de probleme**Modul de organizare l clasei:** frontal

Etapele lecției	Conținutul lecției	Metode	Modul de organizare	Procedee de evaluare
1. Moment organizatoric (2 min)	Verificarea prezenței elevilor, notarea absențelor Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea lecției	Conversație	Frontal	
2. Anunțarea	Se anunță de către profesor titlul lecției:	Conversația	Frontal	observarea

temei (1 min)	POZIȚIILE RELATIVE A DOUĂ DREPTE. SISTEME DE ECUAȚII DE TIPUL $ax+by=c, mx+ny=p, a,b,c,m,n,p \in \mathbb{R}$	frontală		elevilor
3. Reactualizarea cunoștințelor anterioare (3 min)	Se recapitulează oral următoarele: -definirea funcției de gradul I -reprezentarea grafică a funcției de gradul I -intersecția cu axele -pozițiile relative a două drepte în plan	Conversația	Frontal	analiza răspunsurilor
4. Dirijarea învățării (40 min)	Profesorul notează pe tablă titlul lecției și cere elevilor rezolvarea următorului sistem: $\begin{cases} 2x + y = 10 \\ x - 4y = 5 \end{cases}$ Elevii găsesc soluția unică a sistemului (5,0). Cu ajutorul profesorului, elevii intuiesc că ecuațiile sistemului conduc spre două funcții afine, ale căror reprezentări grafice sunt drepte și ca, atare, numărul de soluții ale unui astfel de sistem este dat de poziția celor două drepte în plan. Se utilizează aplicația Geogebra . Profesorul înmânează elevilor o fișă, conținând atât partea teoretică cât și un set de exerciții. El propune rezolvarea următoarelor exerciții: 1,4,6,7 Profesorul solicită câte un elev doritor pentru a conduce rezolvarea problemelor. Dacă nu există doritori, profesorul va alege elevii. Rezolvările problemelor sunt notate pe tablă de către elevi. Profesorul cere elevului, la finalul exercițiului să reprezinte dreptele corespunzătoare ecuațiilor sistemului cu ajutorul aplicației Geogebra , pentru verificarea corectitudinii rezolvării sale.	Explicația Conversația Exemplul Explicația Exercițiul Rezolvarea de probleme	Frontal	observarea elevilor, analiza răspunsurilor
5. Asigurarea feedback-ului (2 min)	Se recapitulează verbal metodele de rezolvare ale acelor tipuri de sisteme și interpretarea grafică a soluțiilor lor	Conversația Explicația	Frontal	aprecierea corectitudinii răspunsurilor date, observarea elevilor
6. Evaluare (1 min)	Aprecieră elevilor care au răspuns în timpul lecției	Conversația	Frontal	aprecierea corectitudinii rezolvării aplicațiilor
7. Tema pentru acasă (1 min)	- de finalizat fișa	Conversația Explicația	Frontal	

Procedee de evaluare : analiză și compararea rezultatelor elevilor; apreciere

area corectitudinii rezolvării aplicațiilor (verbală).

Materiale didactice: Manual Matematică M1 Clasa A IX-A - Marius Burtea, Georgeta Burtea, Editura Carminis, Pitești, 2004, fișa de lucru, Aplicatia **Geogebra**, caiete, tabla

Bibliografie: programa școlară, planificarea, manualul, culegere Matematică, Clasa a IX-a, Cătălin - Petru Nicolescu, Mădălina-Georgia Nicolescu, Editura și tipografia Icar, București, **Repere**

Metodologice clasa a IX-a

FIȘĂ DE LUCRU - POZIȚIILE RELATIVE A DOUĂ DREPTE.
SISTEME DE ECUAȚII DE TIPUL
 $ax+by=c, mx+ny=p, a,b,c,m,n,p \in \mathbb{R}$

Notiuni teoretice

Se consideră sistemul de ecuații

$$\begin{cases} ax + by = c \\ mx + ny = p \end{cases}, a, b, c, m, n, p \in \mathbb{R} (*)$$

Necunoscute: x, y

Coeficienții necunoscutelor: a, b, m, n

Termenii liberi: c, p

$(x_0, y_0) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ este soluție a sistemului dacă $\begin{cases} ax_0 + by_0 = c \\ mx_0 + ny_0 = p \end{cases}$

Mulțimea soluțiilor sistemului: $S = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid ax + by = c \text{ și } mx + ny = p\}$

Observație: Dacă $b \neq 0, n \neq 0$, ecuațiile sistemului se pot aduce la forma :

$$\begin{cases} y = -\frac{a}{b}x + \frac{c}{b} \\ y = -\frac{m}{n}x + \frac{p}{n} \end{cases} (**)$$

Notând $f(x) = -\frac{a}{b}x + \frac{c}{b}$ și $g(x) = -\frac{m}{n}x + \frac{p}{n}$, ajungem la două funcții afine (de gradul I dacă $a \neq 0, m \neq 0$). Graficele celor două funcții sunt drepte. Ca urmare, fiecare ecuație a sistemului caracterizează o dreaptă în plan.

Distingem 3 situații posibile:

- 1) **Dreptele sunt concurente** => **au un singur punct comun** => **sistemul va admite o soluție unică $S = \{(x_0, y_0)\}$, punctul $A(x_0, y_0)$ fiind punctul de intersecție a celor două drepte**
- 2) **Dreptele sunt paralele** => **nu au niciun punct comun** => **$S = \emptyset$**
- 3) **Dreptele coincid** => **sistemul admite o infinitate de soluții**

Observație: În situația în care $a \neq 0, b = 0$, prima ecuație se aduce la forma $x = \frac{c}{a}$ (1) și

dacă $m \neq 0, n = 0$, a doua ecuație se aduce la forma $x = \frac{p}{m}$ (2), ecuațiile (1) și (2) caracterizând tot drepte în plan.

Modalități de rezolvare a sistemului (*)

1. Metode algebrice: metoda substituției, metoda reducerii
2. Metoda grafică: -> se aduce sistemul la forma (**):

$$\begin{cases} y = -\frac{a}{b}x + \frac{c}{b} \\ y = -\frac{m}{n}x + \frac{p}{n} \end{cases}$$

-> se reprezintă grafic cele două drepte și se studiază existența punctelor de intersecție.

Aplicații

Să se rezolve algebric următoarele sisteme și să se interpreteze geometric:

$$1) \begin{cases} 2x + 3y = -7 \\ 3x - 4y = -2 \end{cases}$$

$$2) \begin{cases} x - 2y = -7 \\ -3x + 6y = -21 \end{cases}$$

$$3) \begin{cases} -2x + 5y = 11 \\ 6x - 15y = -30 \end{cases}$$

$$4) \begin{cases} x - y = \frac{1}{6}(8 - y) \\ 2(x - y) = 4 - \frac{2}{5}x \end{cases}$$

$$5) \begin{cases} 3(x + 2) - 2(y - 1) = -1 \\ 2(2 - x) + 4(y - x) = 1 \end{cases}$$

$$6) \begin{cases} 2(1 - 3x) - 5(2y + 4) = x - 3 \\ -14x - 20y = 30 \end{cases}$$

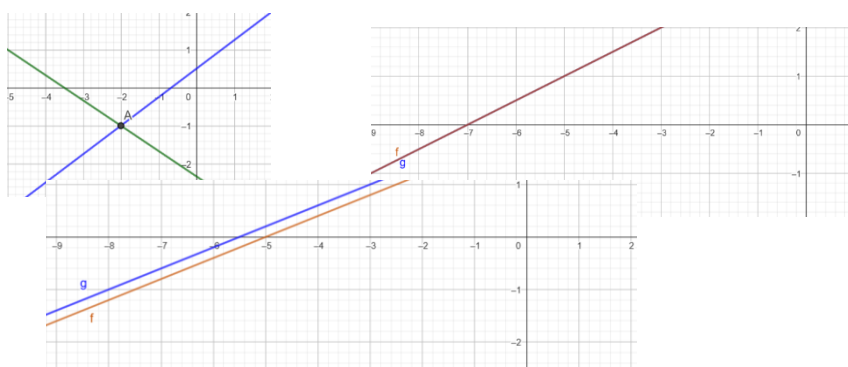
$$7) \begin{cases} (\sqrt{2} - 1)x + (\sqrt{2} + 1)y = 6 \\ (\sqrt{2} + 1)x - (1 - \sqrt{2})y = 2 \end{cases}$$

$$8) \begin{cases} \frac{x}{5} = \frac{y}{2} \\ \frac{x+1}{4} = \frac{y+1}{2} \end{cases}$$

$$9) \begin{cases} 0,5(x + y) = 0,75(x - y) \\ \frac{3}{5}x + 3y = x + y \end{cases}$$

$$10) \begin{cases} |\sqrt{5} - \sqrt{3}|x + |\sqrt{3} - \sqrt{5}|y = 2 \\ |\sqrt{27} - 3\sqrt{5}|y - |4\sqrt{3} + \sqrt{20}| = 3 - 5\sqrt{15} \end{cases}$$

Interpretarea geometrică în Geogebra a soluțiilor sistemelor 1), 2), 3).

Bibliografie:

Repere Metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022, Disciplina Matematică, Ministerul Educației, 2021

Repere Metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023, Disciplina Matematică, Ministerul Educației, 2022

Repere Metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024, Disciplina Matematică, Ministerul Educației, 2023

Repere Metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII-a în anul școlar 2024-2025, Disciplina Matematică, Ministerul Educației, 2024

CARIERA DIDACTICĂ -STUDIU DE SPECIALITATE-

Profesor Dăncău Monica-Adriana, Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea,
Jud. Vâlcea

Studenti până mai ieri, acum profesori într-o lume în transformare, o lume în care copii, preadolescenți, adolescenți, tineri, dar și adulți sunt legați între ei printr-o complicitate anume într-

un joc ce se derulează neconținut: al predării de cunoștințe, al receptării acestora, al acumulării, al evaluării. Acest joc nu este întâmplător, el rulează după legități proprii, legități ce-i transformă pe participanți în parteneri, îi apropie, îi determină să învețe unii de la alții. De-a lungul unei zile, un profesor este nevoit să fie actor, prieten, soră medicală, antrenor, detectiv, părinte, căutător de comori care stau uneori, undeva, îngropate sub resemnare. Inocenți nevindecabili, intrăm în jocurile copiilor, în clasă sau afară, nu atât spre a le arăta cum se face, cât pentru a descoperi lumea împreună. Odată ieșiți din această convenție, redevenim dascăli, însă nu severi, încremeniți în rigori sau șabloane, ci înțelegători și răbdători cu ființele ce se plămădesc lângă noi.

De la înșiși educatorii noștri, am învățat că dascălii sunt suflete fără ascunzișuri, de o rară sociabilitate, generoși, calmi, răbdători, reprezentând chipul probității morale și profesionale, al credinței depline în esența condiției umane.

Fiecare elev simte nevoia de a fi prețuit, iubit, evidențiat. Noi, profesorii, le putem demonstra elevilor prețuirea noastră, prin fiecare cuvânt, gest, prin grija pe care le-o purtăm, făcând adânci popasuri în sufletele lor, tulburându-le, până la emoție. Îi respectăm, prin faptul că îi tratăm ca pe ființe unice. Le dăm sentimentul siguranței, mai ales atunci când acțiunile și cuvintele noastre sunt conforme cu un înalt cod moral.

Profesia de educator/profesor este complexă și nobilă prin misiunea pe care o are de îndeplinit: formarea unor personalități autonome integrabile social, cu capacități de gândire critică și creativă, cu un profil moral autentic și cu o înaltă profesionalitate. Sf. Ioan Gură de Aur spunea: „Nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără de viață, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu”.

Chiar dacă importanța socială a profesiei este uriașă - din perspectiva transformării profunde a personalității, a dezvoltării substanței intelectuale, fizice și socio-morale a celor educați – această profesie în cadrul societății contemporane nu este printre cele mai solicitate, dar nu se regăsește nici printre cele mai evitate. Este o profesie intelectuală respectată, care nu-i conferă deținătorului putere, influență ori venituri bănești deosebite, dar îi conferă un statut social ce-l plasează în zona de mijloc a societății.

În majoritatea statelor dezvoltate această profesie este exercitată mai ales de femei, bărbații dorind profesii care să le aducă venituri mai mari și o anumită doză de inedit. În plus, această profesie oferă o perspectivă redusă de a face carieră (atât profesorul debutant cât și cel cu gradul didactic I – cu multă experiență – fac același lucru). Cu toate acestea profesia aceasta nu poate fi schimbată cu ușurință, iar dintr-un alt domeniu se poate pătrunde mai greu datorită pregătirii complexe de care este nevoie.

Societatea actuală a dus la apariția unor schimbări și în cadrul sistemului educativ, schimbări care dau o nouă dimensiune rolului și statutului cadrului didactic. Astfel, cadrul didactic nu mai este văzut doar ca un transmițător de informații și cunoștințe prevăzute în programa analitică. El devine un gânditor și un agent care trebuie să ia decizii iar în activitatea cu elevii devine un model și un mediator. Ca model, cadrul didactic demonstrează în mod frecvent procesele de gândire și explorare, iar ca mediator el este „interfață” între cel care învață și mediul de învățare, ajutând elevii să organizeze și să interpreteze informațiile.

Răspunzător de calitatea acestor schimbări, cadrul didactic, pe baza actualizării și îmbunătățirii ethosului pedagogic cu noțiunile propuse și introduse de reforma din cadrul învățământului (curriculum școlar, evaluare formativă, managementul clasei de elevi ca grup social, noile relații profesor-elevi, manuale alternative, consiliere și orientare, curriculum la decizia școlii etc.) și a dezvoltării tehnicilor pedagogice, le transpune în practica școlară. Astfel, cadrul didactic/profesorul își construiește propriul stil didactic adecvat noilor schimbări, stil ce se reflectă în următoarele direcții de acțiune, direcții ce pot fi asemănate cu puncte forte ale activității didactice: Preocuparea pentru cunoașterea elevilor, a nevoilor, intereselor, dificultăților și problemelor acestora.

În vederea realizării acestei preocupări elevul trebuie să fie ascultat cu răbdare, lăsat să se exprime, să-și manifeste opinia, să se dezvăluie, să acționeze. El, elevul, trebuie acceptat așa cum

este, trebuie sprijinit să fie el însuși, să-și manifeste personalitatea și propria valoare, să-și găsească propriul său drum în realizarea sa deplină.

Manifestarea unui nou tip de relație a profesorului cu elevii și asumarea de noi și variate roluri ale profesorului. Noua relație democratică dintre profesor și elevi consolidează noile roluri ale profesorului de: organizator, îndrumător, consilier, mediator, moderator, manager al procesului educațional, evaluator etc. astfel că ea (relația) câștigă în dinamism și în flexibilitate, facilitează o comunicare reală între cei doi protagoniști ai actului educațional.

Preocuparea pentru o abordare nouă, integrată, interdisciplinară a conținuturilor învățării în cadrul ariilor curriculare și a obiectelor de studiu.

În condițiile actuale informația nu mai constituie un scop în sine, ci mai degrabă mijlocul prin care se formează capacitățile, priceperile, deprinderile și comportamentele elevilor, celor educați. Explozia informațională, multitudinea surselor de informare a elevilor impune a învăța elevii să aleagă, să-și formeze priceperi de a analiza critic sursele de informare, de a utiliza doar sursele veridice. Această realitate este amplificată și de faptul că scopul activităților desfășurate în școală se centrează pe educația caracterului, inteligenței, sensibilității, voinței și atitudinilor, pe educația ecologică, pe educația pentru democrație, pentru participare și dezvoltare, pentru toleranță, pentru respectul propriei persoane și a celuilalt, pentru educație multiculturală și pluralism, pentru educația patriotică, direcții în care rolul profesorului este hotărâtor.

În concluzie, în întreaga sa activitate profesorul trebuie să devină un partener activ în educația continuă, un susținător dar și un „consumator” al acesteia. Numai astfel va putea să se ridice la așteptările formatorilor săi și să aibă sentimentul datoriei împlinite, atât față de el cât și față de cei pe care îi modelează, îi pregătește pentru confruntarea cu rigorile vieții. În mod sigur aceștia vor deveni niște învingători.

Bibliografie :

- 1.Cornel Liviu Popescu, „Protecția internațională a drepturilor omului”, editura All Beck, București, 2004;
- 2.Manolescu, A. - Managementul resurselor umane - ediția a III-a, București, Editura Economică, 2001,
- 3.Mathis, R.L., Nica, P.C., Rusu, C. - Managementul resurselor umane - București, Editura Economică, 2000.

STRATEGII DE UTILIZARE A TEHNOLOGIILOR ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ANTEPREȘCOLARĂ

Profesor inv. preșcolar Avădăni Cristina Școala Gimnazială „M. Kogălniceanu” Sebeș, structură G.P.P. Nr. 7 Sebeș

Educația privită din perspectiva noilor tehnologii deschide noi orizonturi în procesul instructiv-educativ, computerul fiind un partener excelent în modelarea personalității copilului. Noile tehnologii sunt tot mai des utilizate în scop educațional prin mijloacele de prezentare, stocare și procesare a informațiilor. Din aceste motive, se recomandă introducerea și utilizarea acestora în cadrul programelor de învățare, cu scopul de a susține „predarea și însușirea cunoștințelor diverse într-un context motivator și de a folosi tehnologia în formarea și dezvoltarea deprinderilor de învățare”(Tobolcea, 2016, p. 187).

Până nu de mult, specialiștii recomandau evitarea acestor activități de către copiii foarte mici, din motive medicale. Vremurile s-au schimbat, iar în ultimii ani viața copiilor, chiar din primul an, se află deja sub influența tehnologiei și acesta este doar începutul.

Necesitatea unei abordări sistematice a educației timpurii, care înglobează deopotrivă educația antepreșcolară și educația preșcolară, corectându-se astfel abordarea lor fragmentată din practica de până acum, a condus la conceperea unui curriculum pentru educația timpurie care oferă cadrelor didactice orientări și precizări clare referitoare la baza competențelor, pornind de la modelul de structurare a nivelurilor de dezvoltare a celor opt domenii de competențe-cheie în relație cu nivelurile de învățământ preuniversitar.

Conceptul de dezvoltare a copilului include și vectorul interacțiunii. Din primele clipe ale vieții, copilul interacționează cu oamenii și cu lucrurile din jur. De la naștere, un copil care se simte iubit, în siguranță, aprobat în ceea ce face, tratat cu grijă, răbdare și atenție atunci când este sănătos sau bolnav, un copil care nu este pedepsit sau ignorat, un copil care are parte de jocuri și comunicare va avea dorința de a învăța, de a-și dezvolta capacitățile, de a răspunde pe măsura solicitărilor părinților, comunității și societății.

Strategiile didactice utilizate în educația antepreșcolarilor sunt adaptate nivelului de vârstă și particularităților specifice acestei etape de dezvoltare, dar tehnologia pătrunde tot mai mult și în procesul educativ destinat copilăriei mici.

INSTRUMENTE DIGITALE UTILIZATE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE ANTEPREȘCOLARĂ

„Software-ul educațional se referă la aplicații construite în scop didactic, care vizează atingerea unor obiective educaționale pliate pe conținuturile teoretice, pe activitățile experimentale/practice și pe competențele vizate de programele școlare. Software-ul educațional practic împletește produsul informatic cu designul pedagogic, fiind o alternativă digitală la metodele și mijloacele tradiționale” (Crăciun, 2021, p.23). Acestea sunt în general aplicații offline, găzduite de platforme gratuite sau cu plată. Un exemplu de platformă offline este **Dacabo** <https://www.dacobots.com/>; aceasta găzduiește activități interactive utile pentru educația timpurie.

Pentru a utiliza această platformă, trebuie urmați o serie de pași: accesați linkul, selectați limba română din colțul dreapta sus al ecranului și dați click pe butonul **autentificare** pentru a vă crea contul. Contul vă permite accesul la toate lecțiile interactive, elaborate pe diverse teme, cu nivel gradual de complexitate și dificultate.

Aplicațiile online sunt acele instrumente, independente de conținutul curricular, care pot fi utilizate într-o activitate didactică proiectată de către cadrul didactic. Acestea sunt utilizate pentru a crea diverse tipuri de resurse în format digital și totodată stau la baza a diverse activități de învățare online sau față în față.

A. Aplicații utilizate pentru prezentări și elaborarea unor materiale didactice

- **Slidesgo** este o aplicație gratuită, care se poate utiliza și fără cont. Aceasta se poate accesa la adresa <https://slidesgo.com/> și ne pune la dispoziție o multitudine de șabloane pentru PowerPoint și Google Slides. În funcție de tipul prezentării, se alege șablonul pe care dorim să-l edităm, instrumentele de lucru fiind asemenea PowerPointul classic. Șabloanele se pot edita online sau descărca în calculator.
- **Canva** este o platformă gratuită care ne oferă posibilitatea de a crea infografice sau prezentări. Se accesează linkul <https://www.canva.com/>.

B. Aplicații utilizate pentru crearea unor povești și poezii digitale

- **Book creator** poate fi accesat la adresa <https://bookcreator.com/> și ne ajută să cream cărți digitale pe diferite teme.
- **Blabberize** este o aplicație gratuită, care ne dă posibilitatea să creăm fotografii vorbitoare. Aceasta se poate accesa la adresa <https://blabberize.com/loginsignup>.

C. Aplicații pentru crearea de materiale video, desene animate, benzi desenate

- **Make beliefs comix** este o aplicație gratuită care oferă posibilitatea cadrelor didactice să creeze povești, poezii ilustrate, desene animate, benzi desenate etc., având la dispoziție o gamă largă de șabloane, personaje și instrucțiuni pentru crearea benzilor desenate. Se poate accesa la adresa <https://makebeliefscomix.com/>.

D. Aplicații pentru crearea unor jocuri educaționale

- **Wordwall** este o platformă care ne pune la dispoziție diverse șabloane pentru a crea jocuri interactive sau fișe ce se pot printa direct sau descărca în format PDF. Platforma wordwall se poate accesa la adresa <https://wordwall.net/>.
- **LearningApps.org** este o aplicație gratuită concepută pentru a sprijini procesul instructiv-educativ cu ajutorul jocurilor interactive create de cadre didactice. Aplicația se poate accesa la adresa <https://learningapps.org/> și ne pune la dispoziție diverse șabloane pentru a crea jocuri interactive (ordonare grupe, potrivire imagini etc.), care se pot utiliza într-un moment al activității sau se pot agrega într-o nouă resursă educațională.
- **Jigsaw puzzle** este o aplicație gratuită, care ne pune la dispoziție o gamă largă de imagini, prezentate sub forma unor puzzle-uri interactive, sau ne dă posibilitatea să ne creăm propriile puzzle-uri, selectând numărul de piese în funcție de vârsta și nivelul copiilor. Accesăm linkul <https://www.jigsawplanet.com/> și dăm click pe butonul Sign up pentru a ne crea contul cu ajutorul unei adrese de mail.

E. Aplicații pentru videoconferințe

Aceste aplicații gratuite ne permit comunicarea cu părinții sau colaborarea cu alte cadre didactice din alte zone geografice în cadrul unei conferințe din mediul online.

- Zoom – <https://zoom.us/> - permite accesul a maximum 100 de persoane într-o conferință, iar timpul pentru varianta free este de maximum 40 de minute.
- Meet – <https://apps.google.com/meet/> - permite accesul a maximum 100 de persoane într-o conferință, iar timpul pentru varianta free este nelimitat.

F. Instrumente digitale mânuite de copii

- **Microscopul digital** se poate achiziționa din magazinele online. Este un instrument care ne permite să mărim obiectele mici de până la 1600 de ori sau să le fotografiem, după care le putem observa mărite pe ecranul unui dispozitiv. Microscopul digital se poate utiliza după ce instalăm driverul de funcționare.

Resursele educaționale în format digital sunt materiale didactice media care permit combinații de imagini, sunet, text, grafică și video, utilizate în procesul instructiv-educativ pentru înțelegerea temelor abordate, formarea de priceperi și deprinderi, explicarea conceptelor, exersarea unor algoritmi de rezolvare de probleme. Avem diferite pagini web: Pinterest, Pixabay, Twinkl, YouTube, care pot fi integrate într-o metodă sau strategie didactică. Aceste resurse pot fi folosite atât pentru instruirea asistată de tehnologie în varianta clasică față în față, cât și pentru educația la distanță.

BIBLIOGRAFIE:

- Bowman, B., Donovan, M.S., & Burns, M.S. (Eds.) (2000), Eager to learn: Educating our preschoolers, Editura: National Academy Press, Washington, DC
- Wortham, S. (2014), Assessment in Early Childhood, Editura: Pearson Education Limited, Essex
- ***Curriculum pentru educația timpurie, aprobat prin OMEN nr. 4.694/02.08.2019, București
- Catalano, H., Albușescu, I., (2022), Educația timpurie antepreșcolară: ghidul cadrului didactic, Editura: Didactica Publishing House, București

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Prof. înv. preș.: Bălșan Paraschiva, Bufnea Ana Camelia
Grădinița cu Program Prelungit Step by Step nr. 12, Alba Iulia

Grupa: Mijlocie „Piticii”

Tema anuală de studiu: „Cum este/ a fost și va fi aici pe pământ?”

Tema proiectului: „Tradiții și obiceiuri de iarnă”

Tema săptămânii: „Și eu sunt darnic ca Moș Nicolae”

Tema zilei: „Ce cadou ai primit de la Moș Nicolae?”

Forma de realizare: Activitate integrată

Elemente componente ale activității integrate: ADP+ALA

Forma de organizare: frontal, în grupuri mici, individual

Tipul de activitate: consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

Dimensiuni ale dezvoltării:

- Interacțiuni cu adulți și copii de vârste apropiate;
- Activare și manifestare a potențialului creativ;
- Mesaje orale în diverse situații de comunicare;

Comportamente vizate:

- Inițiază/ participă la interacțiuni pozitive cu copiii de vârstă apropiată;
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
- Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor, etc. (comunicare expresivă);
- Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;

Elemente componente ale activității integrate:

1. Activități de dezvoltare personală (ADP):

Întâlnirea de dimineață: prezența, salutul, calendarul naturii, noutatea zilei, activitate de grup „Ce cadou ai primit de la Moș Nicolae?”

Rutine: Ne pregătim pentru activități- formarea deprinderilor gospodărești;

Ne pregătim pentru masă- formarea deprinderilor de igienă;

Gustarea- formarea deprinderilor de autoservire;

Tranziții: „Suntem curioși să descoperim

La care centru întâi ne oprim.

Oricare ar fi, siguri suntem

Că lucruri frumoase să facem putem.”

2. Jocuri și activități liber alese (ALA):

1. Alfabetizare: „Cadou de la Moș Nicolae” - exerciții grafice

2. Masa de lumini: „Cadou de la Moș Nicolae” – conturare+ colorare

3. Construcții: „Cadou de la Moș Nicolae” – construcții plane cu diferite materiale

Material bibliografic

- Curriculum pentru educație timpurie, MEN, 2019;
- Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educația timpurie, 2019;
- Metoda activităților instructiv-educative în grădinița de copii, Craiova 2009;

SCENARIUL ZILEI

Ziua începe cu **Întâlnirea de dimineață**. Preșcolarii se așază în formă de semicerc în zona repartizată acesteia.

Salutul zilei se va realiza prin tehnica comunicării rotative: salut copiii spunând: „Bună dimineața Pitici!”. Voi da startul începând cu primul copil din dreapta mea, apoi fiecare se va saluta reciproc. Se va realiza **prezența**, astfel se va stabili și numărul de fete și de băieți prezenți.

Urmărim apoi **„calendarul naturii”** și încercăm să recunoaștem în ce zi, lună, anotimp și an ne aflăm. Privim afară pentru a vedea cum este vremea, alegând imaginea potrivită.

Activitatea de grup- Le prezint o imagine cu Moș Nicolae și vom vorbi despre acesta, apoi le voi adresa întrebarea: „Ce cadou ai primit de la Moș Nicolae?”

Împărtășirea cu ceilalți: un copil numit de mine vine și se așază pe scaunul povestitorului și ne va spune o întâmplare petrecută cu o zi înainte.

Tranziția:

„Suntem curioși să descoperim
La care centru întâi ne oprim.
Oricare ar fi, siguri suntem
Că lucruri frumoase să facem putem.”

În a doua parte a activității se va desfășura activitatea pe diverse centre de activitate, activități liber alese:

Le prezint copiilor centrele:

- Alfabetizare: „Cadou de la Moș Nicolae” - exerciții grafice
 - Masa de lumini: „Cadou de la Moș Nicolae” – conturare+ colorare
 - Construcții: „Cadou de la Moș Nicolae” – construcții plane cu diferite materiale
- Fiecare copil își va alege centrul de activitate dorit.

Activități liber alese- ALA1

Grupa: Mijlocie „Piticii”

Tema anuală de studiu: „Cum este/a fost și va fi aici pe pământ?”

Tema proiectului: „Tradiții și obiceiuri de iarnă”

Tema săptămânii: „Și eu sunt darnic ca Moș Nicolae”

Tema zilei: „Ce cadou ai primit de la Moș Nicolae?”

Forma de realizare: Jocuri și activități liber alese (ALA1)

1. Alfabetizare: „Cadou de la Moș Nicolae”- exerciții grafice
2. Masa de lumini: „Cadou de la Moș Nicolae”- conturare+ colorare
3. Construcții: „Cadou de la Moș Nicolae”- construcții plane cu diferite materiale

Dimensiuni ale dezvoltării:

- Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;
- Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);
- Activare și manifestare a potențialului creativ;

Comportamente vizate:

- Manifestă creativitate în activități diverse;
- Realizează sarcinile de lucru cu consecvență;
- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;

Obiective operaționale:

1. Alfabetizare

O₁- să unească punctele pentru a realiza cizmulița cu cadouri de la Moș Nicolae.

2. Masa de lumini

O₂- să contureze cadourile primite de la Moș Nicolae, cu ajutorul foii de calc, după modelul primit.

O₃- să coloreze cadourile conturate pe foaia de calc, respectând conturul acestora.

3. Construcții

O₄- să construiască cadouri (construcții plane) cu ajutorul diferitelor materiale din chitul de artă tranzientă.

Strategii didactice:

- **Metode și procedee:** conversația, observația, explicația, demonstrația, exercițiul
- **Materiale didactice:** fișe cu semne grafice, carioci, foi de calc, creioane colorate, materiale pentru construcții: dopuri, mărgelă, ouă Kinder, pietre, castane, cuburi de lemn, lego
- **Forme de organizare a activității:** grupuri mici, individual
- **Strategii, metode și instrumente de evaluare:** evaluare orală, încurajare verbală, observarea modului de lucru, analiza produselor activității, a comportamentului copiilor, a deprinderilor formate/consolidate
- **Durata:** 25-30 minute

Scenariul didactic

Nr crt	Etapetele activității	Conținutul științific	Strategii didactice			Evaluare
			Metode și procedee	Mijloace didactice	Forme de organizare	
1	Momentul organizatoric	Voi asigura condițiile necesare pentru buna desfășurare a activității: aerisirea sălii de grupă, pregătirea materialului pentru activitate, organizarea copiilor la intrarea în grupă.	conversația		frontal	
2	Captarea atenției	Le prezint copiilor o planșă cu Moș Nicolae pe baza căreia vom purta o conversație. Le adresez următoarele întrebări: - „Cine se află în această imagine?” - „Știți când vine Moș Nicolae?” - „Ce cadouri ați primit de la Moș Nicolae?”	Conversația explicația	Planșă cu Moș Nicolae	Frontal individual	
3	Anunțarea temei și a obiectivelor	Anunț preșcolarii că astăzi vom lucra pe trei centre: centrul Alfabetizare- unde vom uni punctele pentru a realiza cizmulița cu cadouri de la Moș Nicolae, Masa de lumini- unde vom contura cadourile primite de la Moș Nicolae, apoi le vom colora respectând conturul și Construcții- unde vom construi cadouri folosind-ne de diverse materiale din chitul de artă tranzientă.	conversația explicația		frontal individual	
4	Desfășurarea activității	Le prezint copiilor centrele la care vom lucra astăzi și le explic ce au de făcut pentru fiecare centru. 1. Alfabetizare- unim punctele pentru a realiza cizmulița cu cadouri de la Moș	conversația explicația demonstrația	fișe cu semne grafice	frontal	evaluare orală încurajare verbală

		Nicolae 2. Masa de lumini- conturăm și colorăm cadourile primite de la Moș Nicolae, respectând conturul 3. Construcții- construim cadouri folosindu-ne de diverse materiale din chitul de artă tranzientă Împart copiii la centre și le spun că pot începe să lucreze. Trec pe la fiecare centru și ofer sprijin și explicații suplimentare acolo unde este nevoie.	exercițiul	carioci foi de calc creioane colorate materiale pentru construcții	pe grupe	observarea modului de lucru
5	Fixarea cunoștințelor	Le adresez copiilor câteva întrebări referitoare la activitățile pe care le-au realizat: -Ce ați avut de făcut la centrul Alfabetizare? -Ce ați realizat la Masa de lumini? -Ce a trebuit să faceți la centrul Construcții? Analizăm împreună lucrările obținute.	conversația exercițiul observația		frontal pe grupe	analiza produselor activității, a deprinderilor formate/ consolidate
6	Încheierea activității	Voi face aprecieri generale și individuale cu privire la modul în care s-a desfășurat activitatea Ofer recompense.	conversația			evaluare orală

SĂPTĂMÂNA TOLERANȚEI EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Breaz Adriana, Prof. Ferchian Adriana-Ofelia
Școala Gimnazială nr. 3 Cugir/ Grădinița Kunterbunt Cugir

„Raza de soare care te încălzește pe tine nu ți-e împruțată prin faptul că se mai încălzește la ea și vecinul tău.”

(Alexandru Vlahuță)

Activitatea are ca scop familiarizarea elevilor cu semnificația zilei de 16 noiembrie, Ziua Internațională a Toleranței, marcată anual pentru a îndemna omenirea la înțelegere și respect reciproc, dialog și cooperare între culturi, civilizații și popoare, pentru a descuraja atitudinile extremiste dominate de violență și ură. Totodată, această zi are menirea de a reaminti omenirii că intoleranța este generatoare de violență și îndeamnă comunitățile să trăiască în pace și respect.

Să vorbim despre toleranță este o temă interesantă și, cu siguranță, foarte actuală. Toleranța implică dragoste, respect și considerație față de cel de lângă tine - să respecti libertatea altuia, a modului său de gândire și de comportare, precum și a opiniilor sale (politice, religioase etc.); să îngădui celui alt să fie el însuși fără să-i impui convingerile tale sau conduita ta. În mod ideal, ar trebui să fim toleranți și înțelegători cu tot ceea ce ne înconjoară, inclusiv cu noi înșine. A fi tolerant este, cu siguranță, o calitate care se dobândește prin educație și cultură.

În societatea actuală, comunitățile tind să fie din ce în ce mai eterogene, iar toleranța pare să fie singura atitudine care ne ajută să eliminăm sursele de ură și neînțelegere, să trăim în armonie cu ceilalți și cu noi înșine.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚII:

Momentele desfășurării activității:

Prezentarea pe scurt a istoricului acestei zile;

Realizarea unor afișe pe tema „Cum arată toleranță?”; elevii enumeră trăsăturile unui om tolerant/ intolerant, definiții proprii ale toleranței, proverbe, zicători pe această temă;

Desene, expoziție de lucrări;

Reguli de comportare a elevului tolerant;

Vizionare filme, PPT-uri.

DISEMINAREA ACTIVITĂȚII:

Album foto cu momente din cadrul activității;

Realizarea unui panou cu lucrările elevilor.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE

GRUPA MARE

ACTIVITATEA: CUTIA DE CREIOANE

OBIECTIVE:

- să vizioneze filmulețul despre toleranță;
- să identifice caracteristicile care descriu comportamentul tolerant;
- să lucreze în echipă în mod constructiv;
- să demonstreze respect de sine și față de ceilalți;

MATERIALE: laptop, coli albe, creioane colorate

DESFĂȘURARE: în debutul activității am vizionat filmulețul *Oricine ai fi de Mem Fox* apoi am discutat despre ceea ce am văzut.

Copiii au fost împărțiți apoi în trei grupe, au primit foi albe și creioane colorate pentru a desena ceea ce doresc.

Pe parcursul activității au fost încurajați să se exprime liber, creativ, să împartă culorile, să respecte spațiul de lucru pentru fiecare coleg din grup. La finalizarea desenelor am discutat despre implicarea fiecăruia la activitate precum și de felul cum s-a simțit în grupa din care a făcut parte.

CONCLUZII:

Ce frumos arată când toate culorile sunt împreună!

Și noi suntem diferiți, la fel ca și culorile, dar împreună putem crea ceva minunat!

Toleranța înseamnă cunoașterea, recunoașterea și acceptarea modului de a fi al persoanelor și grupurilor

ACTIVITATEA: OMULEȚII PRIETENIEI**OBIECTIVE:**

- să conștientizeze asemănările dintre oameni;
- să accepte diferențele dintre oameni;
- să manifeste atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți;
- să demonstreze respect de sine și față de ceilalți;
- să-și cultive spiritul de acceptare, cooperare, toleranță;

MATERIALE: coli albe de hârtie, model de omuleț imprimat, creioane colorate, lipici, foarfece, carioci

DESFĂȘURARE:

Copiii au primit o foaie de hârtie pe care aveau un model de omuleț imprimat. Fiecare copil a colorat omulețul cum a dorit, l-a decupat, apoi i-am lipit pe toți formând un lanț al prieteniei.

Am realizat de asemenea și *Hora palmelor tolerante*- fiecare copil și-a conturat palmele, le-a colorat cum a simțit, apoi le-au decupat și le-am lipit formând o horă sub sloganul- *Uniți prin toleranță, respect, diversitate*.

Am discutat despre faptul că fiecare om este unic în felul lui, cu toții merităm să fim respectați și tolerați într-un grup sau într-o comunitate. Pentru că trăim într-o societate ce nu este omogenă, deoarece e alcătuită din oameni diferiți în funcție de vârstă, grupul social, educație, interese, religie, este nevoie de dezvoltarea spiritului tolerant.

CONCLUZII:

Suntem diferiți și nimeni nu este perfect. De aceea, toleranța ne ajută să conviețuim social, profesional sau interpersonal, apelând la inteligența noastră emoțională.

Toleranța este capacitatea de a accepta și respecta diferențele între oameni, indiferent de rasă, religie, opinie sau oricare altă caracteristică.

GRUPA MICĂ

ACTIVITATEA: „Cutia cu creioane”-Grupa mică „Fluturașii”

OBIECTIVE:

- să înțeleagă că fiecare persoană este unică;
- să accepte că există diferențe de opinii, comportament, preferințe între persoane;
- să lucreze împreună pentru realizarea unor lucrări colective;
- să folosească fiecare o culoare preferată.

MATERIALE FOLOSITE:

- coli mari de desen
- creioane colorate

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII:

Copiii sunt anunțați că vor desfășura o activitate în care vor învăța despre cum pot lucra împreună pentru a realiza ceva frumos, indiferent de preferințele fiecăruia.

Prezintă copiilor o cutie de creioane colorate și îi întreabă care este culoarea lor preferată. Explic preșcolarilor că fiecare culoare este frumoasă în felul ei, este specială, unică. Așa cum culorile sunt diferite, și noi, oamenii, suntem diferiți.

Copiii sunt împărțiți în 3 grupuri și vor realiza câte un desen comun, fiecare utilizând culoarea preferată.

La finalul activității observăm ce frumos arată culorile atunci când sunt împreună. Așa cum, din culori diferite, am realizat ceva frumos, așa și copiii, chiar dacă sunt diferiți, atunci când lucrează împreună pot crea ceva minunat.

Prin intermediul acestei activități copiii vor înțelege mai bine ce înseamnă să fii tolerant: să respecti, să accepți pe cel de lângă tine așa cum este el, să apreciezi bogăția și diversitatea, felul de expresie, modul de exprimare a calității noastre de ființe umane.

ROLUL PLATFORMELOR EDUCATIONALE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ -STUDIU DE SPECIALITATE-

Prof. învă. preșcolar Dumitru Georgeta Mariana, GNP Nr.2 Berbești, Jud. Vâlcea

Revoluția digitală nu este doar un simplu concept, ci este o realitate de zi cu zi care ne implică și ne afectează pe toți, indiferent de țara ori continentul de unde venim, indiferent dacă vrem acest lucru ori nu. Secolul 21 este un secol al informației. Deși nu neapărat și în sens absolut, cine are informația – deține și puterea, este totuși evident că mai mult decât niciodată în istoria lungă și însângărată a omenirii, ca să îl parafrăzăm pe W.S. Churchill, cei care au un acces privilegiat la informație influențează nu atât direct puterea cât mai ales masa al cărei rol esențial este acela de a susține și confirma, inclusiv prin mecanismele electorale, manifestările puterii. Dacă până nu demult comunicarea între oameni se realiza în mod direct, fizic, prin poștă sau prin

telefonie cu fir, în ziua de astăzi comunicarea este cu mult mai rapidă, facilă și la îndemâna oricui. Dispunem în prezent de telefoane mobile inteligente, prin intermediul cărora putem vorbi cu oricine, indiferent în ce parte a globului pământesc se află. De asemenea, avem acces la internet oriunde și la toate informațiile pe care acesta ți le poate oferi. Cu toate acestea, nemulțumirea socială nu s-a atenuat ci dimpotrivă are accente din ce în ce mai violente de manifestare.

Revoluția informațională nu doar că a crescut accesul la resurse, dar a și concentrat resurse. Este evident că există acum mai multe resurse la dispoziția unui număr cu mult mai mare de indivizi dar, gradul de concentrare a acestor resurse s-a accentuat. Astfel chiar dacă sunt mai mulți cei care au un acces oarecare la resursele de dezvoltare, sunt tot mai puțini cei care pot concentra o masă critică a acestora. De aceea, vechiul adagiul, cine are informația are puterea ar trebui rescris sub forma, cine deține masa critică de informație, acela este cu adevărat puternic și decide! Lumea în care trăim astăzi nu mai e aceeași cu lumea în care, mulți dintre noi ne-am născut. Astăzi suntem mereu preocupați să răspundem la telefon, la WhatsApp, la e-mail, să răspundem și să comentăm pe rețelele de socializare, să căutăm permanent informații, să ne documentăm. Astăzi folosim din ce în ce mai puțin bibliotecile publice sau pe cele private și folosim bibliotecile virtuale. Astăzi nu mai ascultăm muzică la casetofon, magnetofon, picup, ci direct de pe YouTube. Urmărim filme și emisiuni prin intermediul platformelor online. Astăzi cumpărăm bilete de avion și efectuăm check-in de acasă din fața calculatorului sau de pe telefonul mobil. De asemenea, datorită pandemiei cu noul virus, sistemul de învățământ s-a modificat, orele petrecute la școală s-au mutat în fața mijloacelor online (laptop, telefon, etc.). Bună dispoziție, zâmbete, copii fericiți, părinți mulțumiți, familii desprinse parcă din spoturile publicitare de sărbători. Când le privim, simțim preț de câteva clipe atmosfera caldă a unui cămin adevărat pe care ne-o dorim cu toții, dar pe care nu știm mereu cum s-o obținem. Din când în când, noi, părinții, ne simțim copleșiți de responsabilitățile profesionale și personale, ne frustrează lipsa timpului pentru noi înșine și ne doare că nu mai avem suficientă răbdare și înțelegere pentru copii noștri. Din fericire, în ultima vreme copiii au descoperit un fel plăcut de a învăța datorită unor metode alternative. Manualele digitale, CD-urile educaționale sau platformele online de învățare (cum e Școala Intuitext, de pildă) – toate au fost create de specialiști în educație având în vedere dorințele copiilor noștri, plăcerile lor sau acele mecanisme care le dezvoltă memoria.

Avantajele învățării online sunt: Reducerea costurilor legate de chirie sau de șederea în localitatea unde studiază, posibilitatea de a alege o programă de studiu a unei școli dintr-o altă localitate, fără a fi nevoie de relocare pentru a urma cursurile respective, alegerea unei școli în afara granițelor țării, posibilitatea de a lucra în timpul studiilor, indiferent de localitatea unde studiază, depășirea problemei incapacității de a participa la prelegeri tradiționale, din cauza unei probleme fizice permanente sau temporare, ori din cauza unor anumite afecțiuni, auto-organizarea timpului de studiu (motivație crescută, planificarea timpului și capacitatea de analiză și sinteză a conținuturilor predate).

Învățământul la distanță are următoarele avantaje față de abordarea clasică, „tradițională” a învățării: oferă posibilitatea învățării continue (Lifelong learning) și dezvoltarea profesională, elevii învață în mod independent, în ritmul lor, în locul și timpul pe care ei îl aleg. La dispoziția acestora stă un număr mare de discipline oferite de diferite instituții sau persoane fizice – profesori, ritmul propriu - studenții citesc materialele de învățat în pasul pe care ei îl aleg și ori de câte ori doresc, locul de învățare este liber ales - depinde de mijlocul utilizat pentru distribuirea materialelor de învățat (învățarea la locul de muncă, acasă, etc.), oferta de teme pe care nu le oferă cursurile / programele din această regiune - elevii găsesc și participă la programele care îi interesează, chiar dacă acestea nu sunt oferite de către instituții de învățământ sau de afaceri din localitatea în care stau sau lucrează, posibilitatea de a participa la programe de cea mai ridicată calitate și prestigiu – elevul poate „participa” măcar la unele cursuri oferite de instituții de calitate sau ținute de specialiști, fără să fie nevoiți să plece din localitatea unde trăiesc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă. București: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009.
- 2.(Online: www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdfhttp://www.1educat.ro/resurse/software_educational/tehnologii_in_educatie.pdf
- 3.<http://webcache.googleusercontent.com/>

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR PRACTICE LA PREȘCOLARI

Prof. învă. preșcolar Dușa Adriana-Elena, G.P.P. „Piticot” Câmpeni

Perioada care precede Crăciunul și sărbătorile de iarnă reprezintă o perioadă prielnică realizării de activități practice cu preșcolarii de genul lipirii de decorațiuni, confecționării de felicitări, globuri sau decorațiuni de Crăciun.

Acestea nu sunt realizate la întâmplare ci au scopul precis de a dezvolta atenția la detalii a copiilor, de a dezvolta mușchii fini ai mâinilor copiilor și nu numai. Un alt beneficiu al realizării de activități practice cu preșcolarii este acela de dezvoltare a creativității copiilor. În momentul când ei realizează decorarea unei felicitări de Crăciun se gândesc atât la modelul realizat cât și la o multitudine de alte modele și variante de decorațiuni ceea ce conduce la lărgirea orizontului gândirii copiilor.

Au ocazia să își dezvolte mușchii mânuțelor și degetelelor în cadrul acestor activități de lipire și îndoire a hârtiei în realizarea de felicitări de Crăciun și alte decorațiuni. Cu ocazia realizării de activități practice de lipire a diverselor materiale ei vor afla diferențele dintre materialele moi și tari/aspre, texturile materialelor folosite și proveniența lor (materiale din natură sau materiale sintetice).

Pe lângă abilitățile motorii și cognitive copiii își vor dezvolta abilitățile senzoriale și sociale deoarece ei vor colabora între ei în timpul activităților, se vor împrieteni, vor aprecia lucrările lor și ale colegilor, vor participa cu plăcere la activități.

Nu în ultimul rând vor avea ocazia să observe ceea ce este frumos în produsele finale realizate de ei sau prezentate drept model de educatoare, astfel dezvoltându-și simțul estetic și gustul pentru frumos.

Activitățile practice cu preșcolarii aduc atâtea beneficii copiilor încât trebuie să înceapă cât mai curând și să se realizeze atât individual cât și ca activități colective.

Întreaga perioadă de iarnă oferă posibilități multiple de realizare de astfel de activități: se vor realiza decupaje de globuri, decorare de brăduți de iarnă, împodobire de brăduți de Crăciun, sorcove, felicitări, scrisoare pentru Moș Crăciun, ambalare de cadouri, tablouri de iarnă, coronițe de Crăciun, globuri de iarnă, harta țării, diverse alte produse confecționate manual de către copii.

Bibliografie: „Curriculum pentru educație timpurie”, MEN, 2019.

ȘCOALA ONLINE – ÎNTRE NECESITATE ȘI PROGRES -studiu de specialitate-

Prof. înv. preșcolar Gavrilă Ana-Maria, GPN Nr.2 Berbești, Jud.Vâlcea

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță. Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale. Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe **cel puțin trei zone pedagogice**:

- *învățarea online de calitate,*
- *predarea online,*
- *proiectarea instruirii online.*

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii. **În primul rând**, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă : timp de planificare, pregătire și dezvoltare pentru o lecție, situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus. Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare. Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje:

1. Distribuirea rapidă a materialelor didactice:

- Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește.
- Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic; nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. Elevii/ studenții intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare:

- Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. Existența conținuturilor multimedia:

- Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

4. Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință:

- Dacă distribuitorul își dă seama ca a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

5. Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor:

- Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

6. Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului:

- Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Avantajele învățării online derivă indiscutabil din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini. Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp.

Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantajele învățării online sunt:

1. Dificultăți în utilizarea tehnologiei:

- Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. Lipsa comunicării reale/fizice:

- Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

3. Situații limită:

4. Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate. Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt săracite relațiile interumane între elevi și profesori; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe; conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Concluzii

Am putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient. Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.

BIBLIOGRAFIE :

Achimaș-Cădăriu, A., Ghid practic pentru educație la distanță. Ed. Alternative, 1998

Istrate, O., Educația la distanță. Proiectarea materialelor. Ed. Agata, Botoșani, 2000

Huberman, A. M., Cum se produc schimbările în educație: Contribuție la studiul inovației. București: EDP, 1978.